

Šis dokuments ir tikai informatīvs, un tam nav juridiska spēka. Eiropas Savienības iestādes neatbild par tā saturu. Attiecīgo tiesību aktu un to preambulu autentiskās versijas ir publicētas Eiropas Savienības “Oficiālajā Vēstnesī” un ir pieejamas datubāzē “Eur-Lex”. Šie oficiāli spēkā esošie dokumenti ir tieši pieejami, noklikšķinot uz šajā dokumentā iegultajām saitēm

► B **EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2009/43/EK**
(2009. gada 6. maijs),
ar ko vienkāršo noteikumus un nosacījumus ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem
(Dokuments attiecas uz EEZ)
 (OV L 146, 10.6.2009., 1. lpp.)

Grozīta ar:

		Oficiālais Vēstnesis		
		Nr.	Lappuse	Datums
► <u>M1</u>	Komisijas Direktīva 2010/80/ES (2010. gada 22. novembris)	L 308	11	24.11.2010.
► <u>M2</u>	Komisijas Direktīva 2012/10/ES (2012. gada 22. marts)	L 85	3	24.3.2012.
► <u>M3</u>	Komisijas Direktīva 2012/47/ES (2012. gada 14. decembris)	L 31	43	31.1.2013.
► <u>M4</u>	Komisijas Direktīva 2014/18/ES (2014. gada 29. janvāris)	L 40	20	11.2.2014.
► <u>M5</u>	Komisijas Direktīva 2014/108/ES (2014. gada 12. decembris)	L 359	117	16.12.2014.
► <u>M6</u>	Komisijas Direktīva (ES) 2016/970 (2016. gada 27. maijs)	L 163	1	21.6.2016.
► <u>M7</u>	Komisijas Direktīva (ES) 2017/433 (2017. gada 7. marts)	L 70	1	15.3.2017.
► <u>M8</u>	Komisijas Direktīva (ES) 2017/2054 (2017. gada 8. novembris)	L 311	1	25.11.2017.
► <u>M9</u>	Komisijas Direktīva (ES) 2019/514 (2019. gada 14. marts)	L 89	1	29.3.2019.
► <u>M10</u>	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1243 (2019. gada 20. jūnijs)	L 198	241	25.7.2019.
► <u>M11</u>	Komisijas Deleģētā direktīva (ES) 2021/1047 (2021. gada 5. marts)	L 225	69	25.6.2021.

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA
2009/43/EK**

(2009. gada 6. maijs),

**ar ko vienkāršo noteikumus un nosacījumus ar aizsardzību saistīto
ražojumu sūtījumiem**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

I NODAĻA

PRIEKŠMETS, DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets

1. Šīs direktīvas mērķis ir vienkāršot noteikumus un procedūras ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem Kopienā, lai nodrošinātu iekšējā tirgus pienācīgu darbību.

2. Šī direktīva neietekmē dalībvalstu izvēles tiesības ar aizsardzību saistīto ražojumu eksporta politikas jomā.

3. Uz šīs direktīvas piemērošanu attiecas Līguma 30. un 296. pants.

4. Šī direktīva neliedz dalībvalstīm iespēju turpināt un izvērst starpvaldību sadarbību, ievērojot šīs direktīvas noteikumus.

2. pants

Darbības joma

Šo direktīvu piemēro ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem, kā izklāstīts pielikumā.

3. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

1. “ar aizsardzību saistīts ražojums” ir ikviens ražojums, kas uzskaitīts pielikumā;
2. “sūtījums” ir ar aizsardzību saistītā ražojuma nosūtīšana vai pārvietošana, kas notiek starp piegādātāju un saņēmēju citā dalībvalstī;
3. “piegādātājs” ir juridiska vai fiziska persona, kas veic uzņēmējdarbību Kopienā un ir juridiski atbildīga par sūtījumu;

▼B

4. “saņēmējs” ir juridiska vai fiziska persona, kas veic uzņēmējdarbību Kopienā un ir juridiski atbildīga par sūtījuma saņemšanu;
5. “sūtījumu licence” ir dalībvalsts valsts iestādes piešķirta atļauja piegādātājiem nosūtīt ar aizsardzību saistītos ražojumus saņēmējam citā dalībvalstī;
6. “eksporta licence” ir atļauja ar aizsardzību saistītos ražojumus piegādāt juridiskai vai fiziskai personai trešā valstī;
7. “caurvešana” ir ar aizsardzību saistīto ražojumu transportēšana caur vienu vai vairākām dalībvalstīm, pie kurām nepieder izcelsmes dalībvalsts un saņēmēja dalībvalsts.

II NODAĻA

SŪTĪJUMU LICENCES

4. pants

Vispārīgi noteikumi

1. Ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem starp dalībvalstīm ir vajadzīga iepriekšēja atļauja. Neskarot to noteikumu piemērošanu, kas ir vajadzīgi sabiedrības drošības vai sabiedriskās kārtības apsvērumu dēļ, tostarp, piemēram, satiksmes drošībai, nav vajadzīga papildu atļauja no citām dalībvalstīm caurvešanai dalībvalstu teritorijā vai ievēšanai tās dalībvalsts teritorijā, kurā atrodas ar aizsardzību saistīto ražojumu saņēmējs.
2. Neskarot 1. punktu, dalībvalstis var ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumus atbrīvot no minētajā punktā izklāstītās iepriekšējās atļaujas prasības, ja:
 - a) piegādātājs vai saņēmējs ir valsts struktūra vai bruņoto spēku vienība;
 - b) Eiropas Savienība, NATO, SAEA vai cita starpvaldību organizācija veic piegādes savu funkciju izpildes nolūkā;
 - c) sūtījums ir nepieciešams, īstenojot dalībvalstu savstarpējās sadarbības programmas bruņojuma jomā;
 - d) sūtījums ir saistīts ar humāno palīdzību dabas katastrofas gadījumā vai ir ziedojumus ārkārtas situācijā; vai
 - e) sūtījums ir nepieciešams remonta vai tehniskās apkopes veikšanai vai pēc remonta, vai izstādei, vai demonstrēšanai.

▼ M10

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 13.a pantu, lai pēc dalībvalsts pieprasījuma vai savas iniciatīvas grozītu 2. punktu nolūkā ietvert gadījumus, kad:

- a) sūtījums notiek apstākļos, kas neietekmē sabiedrisko kārtību vai sabiedrības drošību;
- b) prasība saņemt iepriekšēju atļauju ir kļuvusi nesavienojama ar dalībvalstu starptautiskajām saistībām pēc šīs direktīvas pieņemšanas;
- c) sūtījums ir vajadzīgs 1. panta 4. punktā minētās starpvaldību sadarbības nolūkā.

▼ B

4. Dalībvalstis nodrošina, ka piegādātāji, kas vēlas nosūtīt ar aizsardzību saistītus ražojumus no to attiecīgajām teritorijām, var izmantot vispārīgas sūtījumu licences vai iesniegt pieteikumu globālas vai atsevišķas sūtījumu licences piešķiršanai saskaņā ar 5., 6. un 7. pantu.

5. Dalībvalstis nosaka sūtījumu licences veidu ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem vai ar aizsardzību saistīto ražojumu kategorijām saskaņā ar šo pantu un 5., 6. un 7. pantu.

6. Dalībvalstis paredz visus noteikumus un nosacījumus sūtījumu licencēm, tostarp jebkādus ierobežojumus attiecībā uz ar aizsardzību saistīto ražojumu eksportu fiziskām vai juridiskām personām trešās valstīs, tostarp ņemot vērā draudus, ko sūtījums rada saistībā ar cilvēktiesību aizsardzības, miera, drošības un stabilitātes nodrošināšanu. Ievērojot Kopienas tiesību aktus, dalībvalstis var pašas izmantot iespēju pieprasīt apliecinājumu par galīgo izmantojumu, tostarp pieprasīt tiešā izmantotāja apliecību.

7. Dalībvalstis paredz noteikumus un nosacījumus sūtījumu licencēm attiecībā uz komponentiem, pamatojoties uz sūtījuma jutīguma novērtējumu, tostarp pēc šādiem kritērijiem:

- a) komponentu īpašības saistībā ar ražojumiem, kuros tos integrēs, un saistībā ar visiem gatavo ražojumu gala izmantojuma veidiem, kas var radīt pamatu šaubām;
- b) komponentu nozīmīgums saistībā ar ražojumiem, kuros tos integrēs.

▼B

8. Izņemot gadījumus, kad dalībvalstis uzskata komponentu sūtījumus par jutīgiem, tās atturas no komponentu eksporta ierobežojumiem, ja saņēmējs iesniedz deklarāciju par izmantojumu, ar ko apliecinā, ka komponenti, uz kuriem attiecas sūtījumu licence, ir integrēti vai tiks integrēti saņēmēja paša ražojumos, tāpēc vēlāk minētos komponentus nav iespējams pārvest vai eksportēt, izņemot tehniskās apkopes vai remonta nolūkā.

9. Dalībvalstis jebkurā laikā var atsaukt, apturēt vai ierobežot to sūtījumu licenču izmantošanu, kuras tās ir izdevušas, būtisko drošības interešu aizsardzības nolūkā, sabiedriskās kārtības vai sabiedrības drošības apsvērumu dēļ, vai uz sūtījumu licenci attiecināto noteikumu un nosacījumu neizpildes dēļ.

*5. pants***Vispārīgās sūtījumu licences**

1. Dalībvalstis publicē vispārīgās sūtījumu licences, tieši piešķirot atļauju piegādātājiem, kas veic uzņēmējdarbību to teritorijā un izpilda noteikumus un nosacījumus, kas attiecināti uz vispārīgo sūtījumu licenci, lai veiktu vispārīgajā sūtījumu licencē norādītus ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumus saņēmēju kategorijai vai kategorijām, kas atrodas citā dalībvalstī.

2. Neskarot 4. panta 2. punktu, vispārīgās sūtījumu licences publicē vismaz šādos gadījumos:

a) saņēmējs ir dalībvalsts bruņoto spēku vienība vai līgumslēdzēja iestāde aizsardzības jomā, kura iepirkumu veic ekskluzīvām dalībvalsts bruņoto spēku vajadzībām;

b) saņēmējs ir uzņēmums, kas ir sertificēts saskaņā ar 9. pantu;

c) sūtījumu veic demonstrējumu, novērtēšanas un izstādes nolūkā;

d) sūtījumu veic tehniskās apkopes un remonta veikšanas nolūkā, ja saņēmējs ir ar aizsardzību saistīto ražojumu sākotnējais piegādātājs.

3. Dalībvalstis, kas piedalās starpvaldību sadarbības programmā attiecībā uz vienu vai vairāku ar aizsardzību saistīto ražojumu izstrādi, ražošanu un izmantojumu, var publicēt vispārīgo sūtījumu licenci tādiem sūtījumiem uz citu dalībvalsti, kas piedalās attiecīgajā programmā, kuri ir vajadzīgi šīs programmas īstenošanai.

▼B

4. Neskarot citus šīs direktīvas noteikumus, dalībvalstis var paredzēt noteikumus par reģistrāciju pirms vispārīgās sūtījumu licences pirmās izmantošanas.

*6. pants***Globālās sūtījumu licences**

1. Dalībvalstis nolemj piešķirt globālās sūtījumu licences atsevišķiem piegādātājiem pēc pieprasījuma, atļaujot sūtījumus ar aizsardzību saistīto ražošanu saņēmējiem vienā vai vairākās dalībvalstīs.

2. Dalībvalstis pēc pieprasījuma katrā globālajā sūtījumu licencē nosaka ar aizsardzību saistītos ražojumus vai ražošanu kategorijas, uz ko attiecas globālā sūtījumu licence, un apstiprinātos saņēmējus vai saņēmēju kategoriju.

Globālo sūtījumu licenci piešķir uz trīs gadu termiņu, ko dalībvalsts var pagarināt.

*7. pants***Atsevišķas sūtījumu licences**

Dalībvalstis nolemj piešķirt atsevišķas sūtījumu licences atsevišķam piegādātājam pēc pieprasījuma, atļaujot vienu noteikta daudzuma un konkrētu ar aizsardzību saistīto ražošanu sūtījumu, ko nosūta kā vienu vai vairākas kravas, vienam saņēmējam, ja:

- a) sūtījumu licences pieprasījums attiecas tikai uz vienu sūtījumu;
- b) tas ir vajadzīgs dalībvalsts būtisko drošības interešu aizsardzībai vai sabiedriskās kārtības apsvērumu dēļ;
- c) tas ir vajadzīgs dalībvalstu starptautisko pienākumu un saistību izpildei; vai
- d) dalībvalstij ir nopietni iemesli uzskatīt, ka piegādātājs nespēs izpildīt visus noteikumus un nosacījumus, kas nepieciešami, lai tam piešķirtu globālo sūtījumu licenci.

III NODAĻA

INFORMĀCIJA, CERTIFIKĀCIJA UN EKSPORTS PĒC NOSŪTĪŠANAS*8. pants***Informācija, ko sniedz piegādātāji**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka ar aizsardzību saistīto ražošanu piegādātāji informē saņēmējus par sūtījumu licences noteikumiem un nosacījumiem, tostarp ierobežojumiem, kuri attiecas uz ar aizsardzību saistīto ražošanu galīgo izmantojumu vai eksportu.

▼B

2. Dalībvalstis nodrošina, ka piegādātāji laikus informē to dalībvalstu kompetentās iestādes, no kuru teritorijas tie vēlas pārvietot ar aizsardzību saistītos ražojumus, par nodomu pirmo reizi izmantot vispārīgo sūtījumu licenci. Dalībvalstis var noteikt, kādu papildu informāciju drīkst pieprasīt par tiem ar aizsardzību saistītiem ražojumiem, kurus pārvieto saskaņā ar vispārīgo sūtījumu licenci.

3. Dalībvalstis nodrošina un pārbauda, ka piegādātāji saskaņā ar attiecīgajā dalībvalstī spēkā esošajiem tiesību aktiem, veic un papildina savu eksporta darījumu uzskaiti, un nosaka ziņošanas prasības saistībā ar vispārējās, globālās vai individuālās sūtījumu licences izmantošanu. Minētā uzskaitē ietver tirdzniecības dokumentus, kuros ir šāda informācija:

- a) ar aizsardzību saistītā ražojuma apraksts un atsauce atbilstoši pielikumam;
- b) ar aizsardzību saistītā ražojuma daudzums un vērtība;
- c) sūtījuma datums;
- d) piegādātāja un saņēmēja nosaukums un adrese;
- e) ja zināms, ar aizsardzību saistītā ražojuma galīgais izmantojums un galīgais izmantotājs; un
- f) apliecinājums par to, ka šo ar aizsardzību saistīto ražojumu saņēmējam ir sniegta informācija par ierobežojumiem, ko attiecina uz sūtījumu licenci.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka piegādātāji glabā 3. punktā minētos uzskaites dokumentus vismaz tik ilgi, cik paredzēts attiecīgās dalībvalsts spēkā esošajos tiesību aktos par atskaišu glabāšanu uzņēmējiem, bet ne mazāk kā trīs gadus pēc tā kalendārā gada beigām, kad veikts eksports. Tos pēc pieprasījuma iesniedz tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, no kuras teritorijas piegādātājs nosūtījis ar aizsardzību saistītos ražojumus.

*9. pants***Sertificēšana**

1. Dalībvalstis norāda kompetentās iestādes, kas veic to ar aizsardzību saistīto ražojumu saņēmēju sertificēšanu, kuri veic uzņēmējdarbību to attiecīgajās teritorijās un saņem ražojumus saskaņā ar sūtījumu licencēm, ko saskaņā ar 5. panta 2. punkta b) apakšpunktu ir publicējušas citas dalībvalstis.

▼B

2. Ar sertificēšanu nosaka saņēmējuzņēmuma uzticamību, jo īpaši attiecībā uz tā spēju ievērot eksporta ierobežojumus ar aizsardzību saistītajiem ražojumiem, kas ir saņemti no citas dalībvalsts. Saņēmējuzņēmuma uzticamību novērtē atbilstīgi sūtījumu licencei saskaņā ar šādiem kritērijiem:

- a) apliecināta pieredze aizsardzības jomā, jo īpaši ņemot vērā to, kā attiecīgais uzņēmums iepriekš ievērojis eksporta ierobežojumus, jebkādi tiesas spriedumi šajā jomā, jebkādas atļaujas ražot vai tirgot ar aizsardzību saistītus ražojumus un pieredzējušu vadītāju nodarbināšana uzņēmumā;
- b) Kopienā veikta atbilstoša rūpnieciska darbība ar aizsardzību saistīto ražojumu jomā, jo īpaši spēja integrēt sistēmas vai apakšsistēmas;
- c) augstākā līmeņa vadošā darbinieka norīkošana par personīgi atbildīgo personu attiecībā uz sūtījumiem un eksportu;
- d) šā punkta c) apakšpunktā minētā vadošā darbinieka parakstīta uzņēmuma rakstiska apņemšanās veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai ievērotu un īstenotu visus konkrētos nosacījumus saistībā ar visu konkrēto komponentu vai ražojumu galīgo izmantojumu un eksportu;
- e) šā punkta c) apakšpunktā minētā vadošā darbinieka parakstīta uzņēmuma rakstiska apņemšanās ar pienācīgu rūpību pēc pieprasījuma sniegt kompetentajām iestādēm sīku informāciju attiecībā uz visu to eksportēto ražojumu galīgiem izmantotājiem vai galīgo izmantojumu, kurus uzņēmums saskaņā ar vispārīgo sūtījumu licenci ir nosūtījis vai saņēmis no citas dalībvalsts; un
- f) šā punkta c) apakšpunktā minētā uzņēmuma vadošā darbinieka parakstītais apraksts par iekšējo atbilstības programmu vai sūtījumu un eksporta pārvaldības sistēmu, kas ir ieviesta uzņēmumā. Aprakstā sniedz sīki izstrādātus datus par organizatoriskiem, personāla un tehniskiem resursiem, kas ir piešķirti sūtījumu un eksporta pārvaldībai, par atbildības jomu uzņēmuma struktūrā, iekšējām revīzijas procedūrām, izpratnes veidošanas un personāla apmācības pasākumiem, fiziskās un tehniskās drošības pasākumiem, kā arī par uzskaites dokumentācijas glabāšanu un sūtījumu un eksporta izsekojamību.

3. Sertifikātos ir šāda informācija:

- a) kompetentā iestāde, kas ir izdevusi sertifikātu;
- b) saņēmēja nosaukums un adrese;
- c) apliecinājums, ka saņēmējs atbilst 2. punktā minētajiem kritērijiem; un

▼B

d) sertifikāta izdošanas datums un derīguma termiņš.

Šā punkta d) apakšpunktā minētā sertifikāta derīguma termiņš nekādā gadījumā nepārsniedz piecus gadus.

4. Sertifikātos var iekļaut šādus papildu nosacījumus:

a) informācijas sniegšanai, kas ir vajadzīga, lai pārbaudītu atbilstību 2. punktā minētajiem kritērijiem;

b) sertifikāta apturēšanai vai atsaukšanai.

5. Kompetentās iestādes vismaz reizi trijos gados uzrauga saņēmēja atbilstību 2. punktā minētajiem kritērijiem un visiem 4. punktā minētajiem nosacījumiem, kas attiecināti uz sertifikātiem.

6. Dalībvalstis atzīst visus sertifikātus, kas saskaņā ar šo direktīvu ir izdoti citās dalībvalstīs.

7. Ja kompetentā iestāde konstatē, ka sertifikāta saņēmējs, kas veic uzņēmējdarbību attiecīgās dalībvalsts teritorijā, vairs neatbilst 2. punktā minētajiem kritērijiem un visiem 4. punktā minētajiem nosacījumiem, minētā iestāde veic atbilstošus pasākumus. Šādi pasākumi var ietvert sertifikāta atsaukšanu. Kompetentā iestāde informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par pieņemto lēmumu.

8. Dalībvalstis publicē un regulāri atjaunina sertificēto saņēmēju sarakstu, un informē par to Komisiju, Eiropas Parlamentu un pārējās dalībvalstis.

Saņēmēju centrālā reģistra datus, kurus dalībvalstis sertificējušas, Komisija publisko savā tīmekļa vietnē.

*10. pants***Eksporta ierobežojumi**

Dalībvalstis nodrošina, ka ar aizsardzību saistīto ražojumu saņēmēji – ja uz šādiem ražojumiem, kas saskaņā ar sūtījumu licenci saņemti no citas dalībvalsts, attiecas eksporta ierobežojumi – piesakoties eksporta licencei, apstiprina savas valsts kompetentajām iestādēm, ka tie ir izpildījuši šo ierobežojumu noteikumus, tostarp vajadzības gadījumā saņemot nepieciešamo atļauju no izcelsmes dalībvalsts.

▼B

IV NODAĻA

MUITAS PROCEDŪRAS UN ADMINISTRATĪVĀ SADARBĪBA

*11. pants***Muitas procedūras**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka, kārtojot formalitātes ar aizsardzību saistīto ražojumu eksportam, muitas iestādē, kas ir atbildīga par eksporta deklarācijas noformēšanu, eksportētājs sniedz apliecinājumu par jebkādas vajadzīgās eksporta licences saņemšanu.

2. Neskarot Padomes Regulu (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi ⁽¹⁾, dalībvalstis ne vairāk kā uz 30 darbadienām var apturēt ar aizsardzību saistīto ražojumu eksportu no savas teritorijas vai, ja vajadzīgs, kā citādi aizkavēt ar aizsardzību saistīto ražojumu, kas saskaņā ar sūtījumu licenci saņemti no citas dalībvalsts un ir integrēti citā ar aizsardzību saistītajā ražojumā, izvešanu no Kopienas teritorijas, ja dalībvalsts uzskata, ka:

a) piešķirot eksporta licenci, nav ņemta vērā attiecīgā informācija; vai

b) kopš eksporta licences izdošanas apstākļi ir būtiski mainījušies.

3. Dalībvalstis var noteikt, ka muitas formalitātes ar aizsardzību saistīto ražojumu eksportam kārtojamas tikai šim nolūkam pilnvarotās muitas iestādēs.

4. Dalībvalstis, kas izmanto 3. punktā noteiktās iespējas, informē Komisiju par pilnvarotajām muitas iestādēm. Komisija publicē informāciju *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C* sērijā.

*12. pants***Informācijas apmaiņa**

Rīkojoties saziņā ar Komisiju, dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai izveidotu tiešu sadarbību un īstenotu informācijas apmaiņu starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm.

V NODAĻA

AR AIZSARDZĪBU SAISTĪTO RAŽOJUMU SARAKSTA
ATJAUNINĀŠANA**▼M10***13. pants***Pielikuma grozījumi**

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 13.a pantu, lai grozītu pielikumā iekļauto ar aizsardzību saistīto ražojumu sarakstu nolūkā panākt, ka tas precīzi atbilst Eiropas Savienības Kopējam militāro preču sarakstam.

⁽¹⁾ OV L 302, 19.10.1992., 1. lpp.

▼ **M10**

Ja tas nepieciešams nenovēršamu steidzamu iemeslu dēļ, 13.b pantā paredzēto procedūru piemēro deleģētajiem aktiem, kas pieņemti saskaņā ar šo pantu.

*13.a pants***Deleģēšanas īstenošana**

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 4. panta 3. punktā un 13. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2019. gada 26. jūlija. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 4. panta 3. punktā un 13. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ⁽¹⁾.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 4. panta 3. punktu un 13. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja trīs mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

*13.b pants***Steidzamības procedūra**

1. Deleģētie akti, kas pieņemti saskaņā ar šo pantu, stājas spēkā nekavējoties, un tos piemēro, kamēr nav izteikti nekādi iebildumi atbilstīgi 2. punktam. Paziņojot deleģētu aktu Eiropas Parlamentam un Padomei, izklāsta iemeslus, kādēļ izmanto steidzamības procedūru.

⁽¹⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

▼M10

2. Eiropas Parlaments vai Padome var izteikt iebildumus pret deleģēto aktu saskaņā ar 13.a panta 6. punktā minēto procedūru. Šādā gadījumā Komisija atceļ aktu nekavējoties pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes paziņojuma par lēmumu izteikt iebildumus.

▼B

VI NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

*15. pants***Drošības pasākumi**

1. Ja licences izsniegšanas dalībvalsts uzskata, ka pastāv nopietni draudi, ka uzņēmums, kas citā dalībvalstī sertificēts saskaņā ar 9. pantu, neievēros kādu no nosacījumiem, kas saistīti ar vispārīgo sūtījumu licenci, vai ja sūtījumu licences izsniegšanas dalībvalsts uzskata, ka var tikt skartas sabiedriskās kārtības, sabiedrības drošības vai svarīgas drošības intereses, tā informē minēto citu dalībvalsti un pieprasa stāvokļa pārbaudi.

2. Ja 1. punktā minētās šaubas joprojām pastāv, licences izsniegšanas dalībvalsts var provizoriski apturēt vispārīgo sūtījumu licenci attiecībā uz šādiem saņēmējiem. Tā informē pārējās dalībvalstis un Komisiju par attiecīgā drošības pasākuma iemesliem. Dalībvalsts, kas pieņēma drošības pasākumu, var nolemt to atcelt, ja tā uzskata, ka attiecīgais pasākums vairs nav pamatots.

*16. pants***Sankcijas**

Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par to noteikumu pārkāpumiem, kas pieņemti šīs direktīvas īstenošanai, jo īpaši gadījumos, ja sniegta nepareiza vai nepilnīga saskaņā ar 8. panta 1. punktu vai 10. pantu sniedzamā informācija par atbilstību eksporta ierobežojumiem, kas norādīti sūtījumu licencē. Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka šie noteikumi tiek īstenoti. Paredzētās sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un preventīvas.

*17. pants***Pārskatīšana un ziņošana**

1. Līdz 2012. gada 30. jūnijam Komisija ziņo par pasākumiem, ko dalībvalstis veikušas, lai transponētu šo direktīvu, un jo īpaši tās 9. līdz 12. un 15. pantu.

▼B

2. Līdz 2016. gada 30. jūnijam Komisijai pārskata šīs direktīvas īstenošanu un ziņo par to Eiropas Parlamentam un Padomei. Tā jo īpaši novērtē, vai un ciktāl ir īstenoti šīs direktīvas mērķi, tostarp ņemot vērā iekšējā tirgus darbību. Savā ziņojumā Komisija sniedz pārskatu par šīs direktīvas 9. līdz 12. panta un 15. panta piemērošanu un novērtē tās ietekmi uz Eiropas aizsardzības aprīkojuma tirgus tendencēm un Eiropas aizsardzības rūpnieciskās un tehniskās bāzes attīstību, tostarp ņemot vērā mazo un vidējo uzņēmumu situāciju. Vajadzības gadījumā ziņojumam pievieno likumdošanas priekšlikumu.

*18. pants***Transponēšana**

1. Dalībvalstis, vēlākais, 2011. gada 30. jūnijā pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara zināmu Komisijai minēto noteikumu tekstu.

Dalībvalstis piemēro minētos pasākumus no 2012. gada 30. jūnija.

Kad dalībvalstis pieņem šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu, vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarīt šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņēmušas jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

*19. pants***Stāšanās spēkā**

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

*20. pants***Adresāti**

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

▼ **M11****PIELIKUMS****Tādu ražojumu saraksts, kas saistīti ar aizsardzību**

1. *piezīme: "Pēdiņās" sniegtie termini ir definēti termini. Skatīt sarakstam pievienotās tajā izmantoto terminu definīcijas.*
2. *piezīme: Dažos gadījumos ķīmiskās vielas ir uzskaitītas pēc nosaukuma un Informatīvā ķīmijas dienesta (CAS) numura. Sarakstu piemēro ķīmiskajām vielām ar vienādu struktūrformulu (tostarp hidrātiem) neatkarīgi no nosaukuma un CAS numura. CAS numuri ir uzrādīti, lai neatkarīgi no nomenklatūras palīdzētu apzināt konkrētu ķīmisko vielu vai maisījumu. CAS numurus nevar izmantot kā vienīgus ķīmisko vielu identifikatorus, jo dažām uzskaitīto ķīmisko vielu formām ir dažādi CAS numuri, tāpat arī maisījumiem, kas sastāv no uzskaitītajām ķīmiskajām vielām, var būt dažādi CAS numuri.*

ML (1)1

Gludstobra ieroči ar kalibru mazāku par 20 mm, citi ieroči un automātiskie ieroči ar 12,7 mm (0,50 collu kalibrs) vai mazāku kalibru un piederumi, kā arī šiem ieročiem speciāli izstrādātas sastāvdaļas:

Piezīme: Pozīciju MLI. nepiemēro:

- a. šaujamo ieročiem, kuri speciāli izstrādāti lietošanai ar tukšu munīciju un kuri nav piemēroti lādiņu šaušanai;
 - b. šaujamo ieročiem, kas speciāli izstrādāti tādu tauvā iesietu šāviņu mešanai, kuri nesatur stipro sprāgstvielu lādiņu vai nav aprīkoti ar sakaru pieslēgumu, un darbojas rādiusā līdz 500 m;
 - c. ieročiem, kuros izmanto apmales (rantes) kapsulas munīciju un kuri nav pilnībā automātiski;
 - d. "dezaktivētiem šaujamo ieročiem".
- a. šautenes un kombinētie ieroči, individuālie mazizmēra ieroči, ložmetēji, mašīnpistoles un vairākstobru ieroči;

Piezīme: Pozīciju MLI.a. nepiemēro:

- a. pirms 1938. gada ražotām šautenēm un kombinētiem ieročiem;
- b. pirms 1890. gada ražotu šauteņu un kombinēto ieroču kopijām;
- c. pirms 1890. gada ražotiem individuāliem mazizmēra ieročiem, vairākstobru ieročiem un ložmetējiem, un to kopijām;
- d. šautenēm vai individuāliem mazizmēra ieročiem, kas īpaši izstrādāti šaušanai ar tukšiem lādiņiem, izmantojot saspiestu gaisu vai CO₂.
- e. individuāliem mazizmēra ieročiem, kas speciāli konstruēti kādam no šādiem nolūkiem:
 1. mājdzīvnieku kaušanai; vai
 2. dzīvnieku nomierināšanai;

▼ **M11**ML ⁽¹⁾1*(turpinājums)*

b. šādi gludstobra ieroči:

1. speciāli militāram lietojumam izstrādāti gludstobra ieroči;
2. citi gludstobra ieroči:
 - a. pilnībā automātiski ieroči;
 - b. pusautomātiski vai pumpja darbības tipa ieroči;

Piezīme: Pozīciju ML1.b.2. nepiemēro ieročiem, kas īpaši izstrādāti šaušanai ar tukšiem lādiņiem, izmantojot saspiestu gaisu vai CO₂.

Piezīme: Pozīciju ML1.b. nepiemēro:

- a. pirms 1938. gada ražotiem gludstobra ieročiem;
- b. pirms 1890. gada ražotu gludstobra ieroču kopijām;
- c. gludstobra ieročiem, ko izmanto medībās vai sportā. Tādi ieroči nedrīkst būt speciāli izstrādāti militāram lietojumam vai pilnībā automātiski;
- d. gludstobra ieroči, kas speciāli izstrādāti kādam no šādiem nolūkiem:
 1. mājdzīvnieku kaušanai;
 2. dzīvnieku nomierināšanai;
 3. seismisko pārbaudījumu veikšanai;
 4. rūpniecisku šāviņu šaušanai; vai
 5. improvizētu sprāgstierīču (IED) neitralizēšanai.

NB! Attiecībā uz neitralizēšanas ierīcēm skatīt ML4. un ES Divējāda lietojuma preču saraksta pozīciju 1A006.

c. šaujamo ieroči, kuros izmanto bezčaulu munīciju;

d. piederumi, kas izstrādāti ML1.a., ML1.b. vai ML1.c. pozīcijā norādītajiem ieročiem:

1. noņemamas patronu magazīnas;
2. skaņas klusinātāji vai pārveidotāji;
3. speciāli ieroču balsti;
4. liesmu slāpētāji;
5. optiskie ieroču tēmēkļi ar elektroniskas attēlu apstrādes ierīci;
6. speciāli militāram lietojumam izstrādāti optiskie ieroču tēmēkļi.

▼ **M11**

ML2

Militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai pielāgoti gludstobra ieroči ar 20 mm vai lielāku kalibru, citi ieroči vai bruņojums ar lielāku kalibru nekā 12,7 mm (0,50 collu kalibrs), palaišanas ierīces un piederumi, kā arī speciāli tādiem ieročiem izstrādātas sastāvdaļas:

a. lielgabali, haubices, artilērijas ieroči, mīnmetēji, prettanku ieroči, granātu metēji, militārie liesmu metēji, bises, bezatsitiena šautenes un gludstobra ieroči;

1. piezīme: Pozīcijā ML2.a. ietilpst inžektori, mērierīces, rezervuāri un citas speciāli izstrādātas sastāvdaļas, ko lietot ar šķidrās degvielas dzītiem lādiņiem jebkurām pozīcijā ML2.a. minētajām ierīcēm.

2. piezīme: Pozīciju ML2.a. nepiemēro:

a. pirms 1938. gada ražotām šautenēm, gludstobra ieročiem un kombinētiem ieročiem;

b. pirms 1890. gada ražotu šauteņu, gludstobra ieroču un kombinēto ieroču kopijām;

c. pirms 1890. gada ražotiem lielgabaliem, haubicēm, artilērijas ieročiem un mīnmetējiem;

d. gludstobra ieročiem, ko izmanto medībās vai sportā. Tādi ieroči nedrīkst būt speciāli izstrādāti militāram lietojumam vai pilnībā automātiski;

e. gludstobra ieroči, kas speciāli izstrādāti kādam no šādiem nolūkiem:

1. mājdzīvnieku kaušanai;
2. dzīvnieku nomierināšanai;
3. seismisko pārbaudījumu veikšanai;
4. rūpniecisku šāviņu šaušanai; vai
5. improvizētu sprāgstierīču (IED) neutralizēšanai.

N.B.! Attiecībā uz neutralizēšanas ierīcēm skatīt ML4. un ES Divējāda lietojuma preču saraksta pozīciju 1A006.

f. rokas lādiņu metējiem, kuri īpaši paredzēti tādu tauvā iesietu lādiņu mešanai, kuri nesatur stipro sprāgstvielu lādiņu vai sakaru pieslēgumu, un darbojas rādiusā ne vairāk kā 500 m.

▼ **M11**

ML2	<p>(turpinājums)</p> <p>b. šādi militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai pielāgoti metēji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dūmu granātu metēji; 2. gāzu granātu metēji 3. pirotehnikas metēji; <p><i>Piezīme: ML2.b. nepiemēro signālpistolēm.</i></p> <p>c. piederumi, kas speciāli izstrādāti pozīcijā ML2.a. minētajiem ieročiem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. militāram lietojumam īpaši izstrādāti ieroču tēmēkļi un ieroču tēmēkļi; 2. raksturinformācijas slāpēšanas ierīces; 3. balsti; 4. noņemamas patronu magazīnas; <p>d. Nelieto kopš 2019. gada.</p>
ML3	<p>Munīcija un detonācijas iekārtas, un tām speciāli izstrādātas sastāvdaļas:</p> <p>a. munīcija ieročiem, kas minēti pozīcijās ML1, ML2 vai ML12;</p> <p>b. detonācijas iekārtas, kas speciāli izstrādātas munīcijai, kura minēta pozīcijā ML3.a.</p> <p><i>1. piezīme: Pozīcijā ML3 minētās speciāli izstrādātās sastāvdaļas ir:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> a. metāla vai plastmasas izstrādājumi, piemēram, aizdedzes kapsēles, ložu čaulas, patronlentes, rotējošas lentes un munīcijas metāla daļas; b. spridzināšanas ietaišu drošinātāji un aktivizācijas ierīces, degļi, sensori un ieroses ierīces; c. enerģijas avoti, kas nodrošina vienreizēju operatīvo augstas enerģijas izlādi; d. munīcijas kastes no ugunsnedrošiem materiāliem; e. submunīcija, tostarp bumbas, mīnas un termiski vadāmi šāviņi.

▼ **M11**

ML3	<p>(turpinājums)</p> <p>2. piezīme: ML3.a. nepiemēro:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. salūta patronām bez lodes; b. munīcijas maketiem ar caurdurtām patronām; c. citām tukšām patronām un munīcijas maketiem, ja tajos nav iekļautas sastāvdaļas, kas paredzētas kaujas munīcijai; vai d. sastāvdaļām, kas īpaši izstrādātas šīs 2. piezīmes a, b vai c punktā norādītajām tukšajām patronām vai munīcijas maketiem. <p>3. piezīme: ML3.a. nepiemēro patronām, kas speciāli izstrādātas kādam no šādiem nolūkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. signalizēšanai; b. putnu biedēšanai; vai c. gāzes aizdedzināšanai naftas atradnēs.
ML4	<p>Bumbas, torpēdas, raķetes, citas sprāgstošas ierīces un lādiņi, un ar tiem saistītas ierīces un piederumi un tiem speciāli izstrādātas sastāvdaļas:</p> <p><i>N.B.1! Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11. pozīcijā.</i></p> <p><i>N.B.2! Attiecībā uz gaisa kuģos uzstādītām pretraķešu aizsardzības sistēmām (AMPS), skatīt pozīciju ML4.c.</i></p> <p>a. militāram lietojumam speciāli izstrādātas bumbas, torpēdas, granātas, dūmu granātas, raķetes, mīnas, dziļumbumbas, grāvējlādiņi, grāvējiekārtas un graušanas komplekti, "pirotehnikas" ierīces, lādiņi un simulatori (t. i., ierīces, kas simulē šo priekšmetu īpašības);</p> <p><i>Piezīme: Pozīcijā ML4.a. ietilpst:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. dūmu granātas, degbumbas, aizdedziņš bumbas un spridzekļi; b. raķešu sprauslas un daudzkārt lietojamo raķešu uzgaļi. <p>b. ierīces, kurām ir visi turpmāk uzskaitītie raksturlielumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tie ir speciāli izstrādāti militāram lietojumam; un 2. tās ir speciāli izstrādātas "darbībām", kas saistītas ar kādu no šādiem priekšmetiem: <p style="padding-left: 40px;">priekšmeti, kas minēti pozīcijā ML4.a., vai vai</p> <ul style="list-style-type: none"> b. improvizētas sprāgstierīces (IEDs).

▼ M11

ML4

b. 2. (turpinājums)

Tehniska piezīme:

Saistībā ar pozīciju ML4.b.2. 'darbības' attiecas uz apkalpošanu, palaišanu, izvietošanu, kontrolēšanu, izlādēšanu, detonēšanu, aktivēšanu, apgādāšanu ar enerģiju no vienreizējā operatīvā enerģijas avota, māņu manevru izdarīšanu, traucēšanu, savākšanu, atklāšanu, sagraušanu vai iznīcināšanu.

1. piezīme: Pozīcijā ML4.b. ietilpst:

- a. pārvietojamas gāzes šķidrīnāšanas iekārtas, ar ko dienas laikā var saražot 1 000 kg vai vairāk sašķidrīnātas gāzes.
- b. peldoši elektrokabeļi magnētisku mīnu meklēšanai.

2. piezīme: *ML4.b. nepiemēro pārnēsājamām ierīcēm, kas pēc savas konstrukcijas ir domātas tikai metālisku priekšmetu atklāšanai un ar kurām nevar atšķirt mīnas no citiem metāliskiem objektiem.*

c. lidaparātos uzstādītas pretraķešu aizsardzības sistēmas (AMPS).

Piezīme: ML4.c. nepiemēro AMPS, kurām ir visas turpmāk minētās iezīmes:

a. ir kāds no šiem raķešu brīdinājuma sensoriem:

1. pasīvi sensori, kuru maksimālās jutības diapazons ir 100–400 nm, vai
2. aktīvs pulsējošā Doplera efekta raķešu brīdinājuma sensors;

b. pretpasākumu aktivizācijas sistēmas;

c. Signālraketes, kas rada gan vizuālus elementus, gan infrasarkanus starus, lai izdarītu māņu manevrus nolūkā izvairīties no "zeme-gaiss" raķetēm; un

d. tās uzstādītas "civilās aviācijas gaisa kuģos" un tām ir visas turpmāk minētās iezīmes:

1. AMPS ir darbināms tikai konkrētā "civilās aviācijas gaisa kuģī", kurā šis AMPS ir uzstādīts un par kuru ir izsniegta kāda no šīm apliecībām:

- a. tipveida civilās aviācijas sertifikāts, ko izdevušas vienas vai vairāku ES dalībvalstu vai Vaseņāras vienošanās dalības valstu civilās aviācijas iestādes; vai
- b. līdzvērtīgs dokuments, ko atzinusi Starptautiskā civilās aviācijas organizācija (ICAO);

▼ **M11**

ML4	<p>c. <u>Piezīme:</u> d. (<i>turpinājums</i>)</p> <p>2. AMPS ir nodrošināta ar aizsardzību, lai novērstu nesankcionētu piekļuvi “programmatūrai”; un</p> <p>3. <i>AMPS ir integrēts aktīvs mehānisms, kas sistēmai neļauj darboties, ja to noņem no “civilās aviācijas gaisa kuģa”, kurā tā ir uzstādīta.</i></p>
ML5	<p>Militāram lietojumam speciāli izstrādātas ugunsvadības un novērošanas un brīdinājuma ierīces un saistītas sistēmas, pārbaudes un regulēšanas, un pret darbības ierīces, kā arī tām speciāli izstrādātas sastāvdaļas un piederumi:</p> <p>a. ieroču tēmēkļi, bombardēšanas vadības datori, lielgabalu uzstādīšanas iekārtas un ieroču kontroles sistēmas;</p> <p>b. šādas citas ugunsvadības un novērošanas un brīdinājuma ierīces un saistītas sistēmas:</p> <p>1. mērķu noteikšanas, mērķēšanas, attāluma mērīšanas, novērošanas vai sekošanas sistēmas;</p> <p>2. atklāšanas, atpazīšanas vai identificēšanas ierīces;</p> <p>3. datu apkopošanas vai sensoru integrācijas iekārtas;</p> <p>c. pretpasākumu ierīces ierīcēm, kas minētas pozīcijā ML5.a. vai ML5.b.;</p> <p><i>Piezīme: Pozīcijā ML5.c. pretpasākumu ierīces iekļauj arī detektoru ierīces.</i></p> <p>d. lauka pārbaudes un regulēšanas ierīces, kas speciāli izstrādātas priekšmetiem, kas minēti pozīcijā ML5.a., ML5.b. vai ML5.c.</p>
ML6	<p>Sauszemes transportlīdzekļi un to sastāvdaļas:</p> <p><i>N.B.! Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11. pozīcijā.</i></p> <p>a. sauszemes transportlīdzekļi un to sastāvdaļas, kas speciāli izstrādāti vai pielāgoti militāram lietojumam;</p> <p><i>1. piezīme: Pozīcijā ML6.a. iekļauts:</i></p> <p>a. <i>tanki un citi bruņoti kaujas transportlīdzekļi un militāri transportlīdzekļi, kam uzstādītas ieroču platformas vai ierīces, ar ko izvietot mīnas vai palaist munīciju, kas minēta pozīcijā ML4;</i></p> <p>b. <i>bruņumašīnas;</i></p> <p>c. <i>amfībijas un transportlīdzekļi dziļu ūdensšķēršļu pārvarēšanai;</i></p>

▼ **M11**

ML6

a. *1. Piezīme: (turpinājums)*

d. *glābšanas transportlīdzekļi un transportlīdzekļi munīcijas un ieroču sistēmu vilkšanai vai pārvadāšanai, un ar tiem saistītas iekrāvējierīces;*

e. *piekabes.*

2. *piezīme: Pozīcijā ML6.a. minēto sauszemes transportlīdzekļu pielāgošana militāram lietojumam ir strukturāla, elektriska vai mehāniska pārveidošana, izmantojot vienu vai vairākas militāram lietojumam speciāli izstrādātas sastāvdaļas. Tādas sastāvdaļas ir:*

a. *speciāli izstrādātas ložu necaurļaidīgas pneimatiskas riepas;*

b. *bruņas vitāli svarīgiem mezgliem (piem., transportlīdzekļu degvielas tvertnēm vai kabīnēm);*

c. *speciāli ieroču kronšteini vai uzstādīšanas platformas;*

d. *maskēšanās apgaismes ierīces.*

b. *citi sauszemes transportlīdzekļi un to sastāvdaļas:*

1. *transportlīdzekļi, kam ir visi šādi raksturlielumi:*

a. *ražoti no vai aprīkoti ar vienādiem ar vai labākiem par III līmeņa (NIJ (?) 0 108,01, 1985. gada septembris, vai līdzvērtīgs standarts) ballistiskās aizsardzības materiāliem vai sastāvdaļām;*

b. *transmisija, kas nodrošina vienlaicīgu priekšējo un pakaļējo riteņu piedziņu, tostarp transportlīdzekļiem, kuriem nestspējas nodrošināšanas nolūkos ir papildu riteņi, neatkarīgi no tā, vai tos izmanto piedziņā vai nē;*

c. *transportlīdzekļa pilnmasas rādītājs ir lielāks nekā 4500 kg; un*

d. *izstrādāti vai pielāgoti braukšanai bezceļa apstākļos;*

2. *sastāvdaļas, kurām ir visas turpmāk uzskaitītās iezīmes:*

a. *speciāli izstrādātas transportlīdzekļiem, kas minēti pozīcijā ML6.b.1.; un*

b. *nodrošina vienādu ar vai labāku par III līmeņa (NIJ 0 108,01, 1985. gada septembris) vai "līdzvērtīga standarta" ballistisko aizsardzību;*

N.B.! Sk. arī pozīciju ML13.a.

1. *piezīme: Pozīciju ML6. nepiemēro civiliem transporta līdzekļiem, kas ir izstrādāti vai pielāgoti naudas vai vērtslietu pārvadāšanai.*

▼ **M11**

ML6	<p>b. (<i>turpinājums</i>)</p> <p>2. <i>piezīme: Pozīciju ML6. nepiemēro transportlīdzekļiem, kas atbilst visiem turpmāk minētajiem nosacījumiem:</i></p> <p>a. <i>ražoti pirms 1946. gada;</i></p> <p>b. <i>nav aprīkoti ar priekšmetiem, kas norādīti šajā pielikumā un ražoti pēc 1945. gada, izņemot transportlīdzekļa oriģinālo sastāvdaļu vai palīgierīču reprodukcijas; un</i></p> <p>c. <i>nav aprīkoti ar ieročiem, kas norādīti ML1., ML2. vai ML4. pozīcijā, izņemot tādus ieročus, kas nav lietojami un nav piemēroti lādiņu šaušanai.</i></p>
ML7	<p>Ķīmiski aģenti, “bioloģiski aģenti”, “vielas nekārtību novēršanai”, radioaktīvi materiāli, ar tiem saistītas ierīces, to sastāvdaļas un materiāli:</p> <p>a. “bioloģiski aģenti” vai radioaktīvi materiāli, kas selekcionēti vai modificēti, lai palielinātu efektivitāti, ar kādu tie cilvēkiem vai dzīvniekiem, iekārtām, ražai vai apkārtējai videi nodara kaitējumu vai postījumus;</p> <p>b. ķīmiskās kaujas vielas, ieskaitot:</p> <p>1. neiroparalītiskas ķīmiskas kaujas vielas:</p> <p>a. O-Alkil- (vienāds vai mazāks par C₁₀, ieskaitot cikloalkil) alkil- (metil-, etil-, n-propil- vai izopropil-) fluorofosfonāti, tādi kā:</p> <p>zarīns (GB), O-izopropilmetilfluorofosfonāts (CAS 107-44-8); un</p> <p>zomāns (GD), O-pinakolilmetilfluorofosfonāts (CAS 96-64-0);</p> <p>b. O-Alkil- (vienāds ar vai mazāks par C₁₀, ieskaitot cikloalkil-) N,N dialkil- (metil-, etil-, n-propil- vai izopropil-) amidociānfosfāti, piemēram:</p> <p>tabūns (GA), O-etil-N,N-dimetilamīnciānfosfāts (CAS 77-81-6);</p> <p>c. O-Alkil (H vai vienāds ar vai mazāks par C₁₀, ieskaitot cikloalkil-) S-2-dialkil (metil, etil, n-propil vai izopropil) amīnoetilalkil (metil, etil, n-propil vai izopropil) tiofosfonāti un attiecīgie alkilētie un protonētie sāļi, piemēram:</p> <p>VX: O-etil S-2-diizopropilamīnoetilmetiltiofosfonāts (CAS 50782-69-9);</p>

▼M11

ML7

b. (*turpinājums*)

2. ķīmiskas kaujas kairinātājielas:

a. sēra iprīti, tādi kā:

1. 2-hloretilhlormetilsulfīds (CAS 2625-76-5);
2. bis (2-hloretil) sulfīds (CAS 505-60-2);
3. bis (2-hloretiltio) metāns (CAS 63869-13-6);
4. 1,2-bis (2-hloretiltio) etāns (CAS 3563-36-8);
5. 1,3-bis (2-hloretiltio) -n-propāns (CAS 63905-10-2);
6. 1,4-bis (2-hloretiltio) -n-butāns (CAS 142868-93-7);
7. 1,5-bis (2-hloretiltio) -n-pentāns (CAS 142868-94-8);
8. bis(2-hloretiltiometil) ēteris (CAS 63918-90-1);
9. bis (2-hloretiltioetil) ēteris (CAS 63918-89-8);

b. luizīti, piemēram:

1. 2-hlorvinildihlorarsēns (CAS 541-25-3);
2. tris (2-hlorvinil) arsēns (CAS 40334-70-1);
3. bis (2-hlorvinil) hlorarsēns (CAS 40334-69-8);

c. slāpekļa iprīti, piemēram:

1. HN1: bis (2-hloretil) etilamīns (CAS 538-07-8);
2. HN2: bis (2-hloretil) metilamīns (CAS 51-75-2);
3. HN3: tris (2-hloretil) amīns (CAS 555-77-1);

3. ķīmiskie kaujas paralizējošie aģenti, piemēram:

- a. 3-hinuklidinilbenzilāts (BZ) (CAS 6581-06-2);

4. ķīmiskie kaujas defolianti, piemēram:

- a. butil 2-hlor-4-fluorfenooksacetāts (LNF);
- b. 2,4,5-trihlorfenoksi-etiķskābes (CAS 93-76-5) maisījums ar 2,4-dihlorfenoksi-etiķskābi (CAS 94-75-7) (Agent Orange – oranžais aģents (CAS 39277-47-9));

▼ **M11**

ML7

(turpinājums)

c. ķīmisko kaujas vielu binārie prekursori un pamatprekursori:

1. alkil (metil, etil, n-propil vai izopropil) fosfonildifluorīdi, tādi kā:

DF: metilfosfonildifluorīds (CAS 676-99-3);

2. O-Alkil (H vai vienāds ar vai mazāks par C₁₀, ieskaitot cikloalkil-) O-2-dialkil (metil, etil, n-propil vai izopropil) amīnoetilalkil (metil, etil, n-propil vai izopropil) tiofosfonāti un attiecīgie alkilētie un protonētie sāļi, piemēram:

QL: O-etil O-2-diizopropilaminoetilmetilfosfonīts (CAS 57856-11-8);

3. hlorzarīns: O-izopropilmetilhlorfosfonāts (CAS 1445-76-7);

4. hlorzomāns: O-pinakolilmetilhlorfosfonāts (CAS 7040-57-5);

d. "vielas nekārtību novēršanai", tajās ietilpstošās aktīvās ķīmikālijas un to kombinācijas, tostarp:

1. alfa-Brombenzenacetoniitrils, (brombenzilcianīds) (CA) (CAS 5798-79-8);

2. [(2-hlorfenil) metilēn] propāndinitrils (o-hlorobenzilidenmalononitrils) (CS)(CAS 2698-41-1);

3. 2-hlor-1-feniletanons, fenacilhlorīds (ω-hloracetofenons) (CN) (CAS 532-27-4);

4. dibenz-(b, f)-1,4-oksazepīns (CR) (CAS 257-07-8);

5. 10-hlor-5,10-dihydrofenarsazīns (fenarsazīnhlorīds) (Adamsīts) (DM) (CAS 578-94-9);

6. N-nonanoilmorfolīns (MPA) (CAS 5299-64-9);

1. piezīme: Pozīciju ML7.d. nepiemēro "vielām masu nekārtību novēršanai", ja tās ir iesaīņotas individuāli pašaizsardzības vajadzībām.

2. piezīme: Pozīciju ML7.d. nepiemēro vielu sastāvā ietilpstošām aktīvām ķīmikālijām un to kombinācijām, ja tās ir atpazīstamas kā vajadzīgas pārtikas ražošanai vai medicīnai un attiecīgi iesaīņotas.

▼ **M11**

ML7

(turpinājums)

e. militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai pielāgotas iekārtas, ar ko izsmidzināt jebkuru no šīm vielām, un speciāli izstrādātas to sastāvdaļas:

1. aģentus vai materiālus, kas minēti pozīcijās ML7.a., ML7.b. vai ML7.d.; vai
2. no pozīcijā ML7.c. minētajiem prekursoriem izgatavotās ķīmiskās kaujas vielas;

f. militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai pielāgotas dezaktivācijas un aizsardzības iekārtas, sastāvdaļas un ķīmiski maisījumi:

1. iekārtas un speciāli izstrādātas to sastāvdaļas, kas izstrādātas vai pielāgotas, lai aizsargātos pret materiāliem, kas minēti pozīcijās ML7.a., ML7.b. vai ML7.d.;
2. iekārtas un speciāli izstrādātas to sastāvdaļas, kas izstrādātas vai pielāgotas, lai dezaktivētu objektus, kas piesārņoti ar materiāliem, kuri minēti pozīcijā ML7.a. vai ML7.b.;
3. ķīmikāliju maisījumi, speciāli izstrādāti vai izveidoti, lai dezaktivētu objektus, kas piesārņoti ar materiāliem, kuri minēti pozīcijā ML7.a. vai ML7.b.;

Piezīme: Pozīcijā ML7.f.1. ietilpst:

a. *speciāli izstrādātas vai pielāgotas gaisa kondicionēšanas sistēmas, lai filtrētu radioaktīvu, bioloģisku vai ķīmisku piesārņojumu;*

b. *aizsargtērpi.*

N.B.! Civilām vajadzībām paredzētas gāzmaskas, aizsargiekārtas un dezaktivācijas iekārtas – sk. arī pozīciju 1A004 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

g. militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai pielāgotas iekārtas un tām speciāli izgatavotas sastāvdaļas, kuras izstrādātas vai pielāgotas, lai atklātu vai identificētu pozīcijā ML7.a., ML7.b. vai ML7.d. minētos materiālus;

Piezīme: Pozīciju ML7.g. nepiemēro personālajiem radiācijas dozimetriem.

N.B.! Sk. arī pozīciju 1A004 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.

▼ M11

ML7

(turpinājums)

- h. speciāli izstrādāti vai apstrādāti “biopolimēri” kā arī īpašas to ražošanai izmantotas šūnu kultūras, lai atklātu vai identificētu ķīmiskās kaujas vielas, kuru kontrole paredzēta pozīcijā ML7.b.;
- i. “Biokatalizatori” ķīmisku kaujasvielu dezaktivācijai vai noārdīšanai, un attiecīgas bioloģiskas sistēmas:
1. “biokatalizatori”, kuri speciāli izstrādāti, lai deaktivētu vai noārdītu pozīcijā ML7.b. minētās ķīmiskās kaujas vielas, un kuri izstrādāti tiešas laboratoriskas selekcijas ceļā vai ģenētiski iedarbojoties uz bioloģiskām sistēmām;
 2. turpmāk uzskaitītās bioloģiskās sistēmas, kas satur ģenētisku informāciju, kura tieši attiecas uz pozīcijā ML7.i.1. minēto “biokatalizatoru” ražošanu:
 - a. “ekspresijas vektori”;
 - b. vīrusi;
 - c. šūnu kultūras.

1. piezīme: ML7.b. un ML7.d. nepiemēro:

- a. *hlorciānam (CAS 506-77-4). Sk. pozīciju 1C450.a.5. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā;*
- b. *cianīdūdeņražskābei (zilskābei), (CAS 74-90-8);*
- c. *hloram, (CAS 7782-50-5);*
- d. *karbonilhlorīdam (fosgēnam), (CAS 75-44-5). Sk. pozīciju 1C450.a.4. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā;*
- e. *difosgēnam (trihlormetilhorformiātam), (CAS 503-38-8);*
- f. *Nelieto kopš 2004. gada.*
- g. *ksililbromīdam: (CAS 89-92-9), meta (CAS 620-13-3), para (CAS 104-81-4);*
- h. *benzilbromīdam, (CAS 100-39-0);*
- i. *benziljodīdam, (CAS 620-05-3);*
- j. *bromacetonam, (CAS 598-31-2);*
- k. *bromciānam, (CAS 506-68-3);*
- l. *brommetiletilketonam, (CAS 816-40-0);*
- m. *hloracetonam, (CAS 78-95-5);*
- n. *jodetiķskābes etilēsterim, (CAS 623-48-3);*
- o. *jodacetonam, (CAS 3019-04-3);*
- p. *hlorpikrīnam, (CAS 76-06-2). Sk. pozīciju 1C450.a.7. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.*

▼ M11

ML7	<p>(turpinājums)</p> <p>2. <i>piezīme: Pozīcijās ML7.h. un ML7.i.2. norādītās specifiskās šūnu kultūras un bioloģiskās sistēmas nepiemēro tādām šūnu kultūrām vai bioloģiskām sistēmām, kuras izmanto civiliem mērķiem – lauksaimniecībā, farmācijā, medicīnā, veterinārajā jomā, vides aizsardzībā, atkritumu pārstrādē vai pārtikas rūpniecībā.</i></p>
ML8	<p>“Energoietilpīgi materiāli” un ar tiem saistītas vielas:</p> <p>NB! 1. <i>Sk. arī pozīciju 1C011 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.</i></p> <p>NB! 2. <i>Lādiņus un ierīces skatīt pozīcijā ML4 un pozīcijā 1A008 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.</i></p> <p>Tehniskas piezīmes:</p> <p>1. <i>Ar ‘maisījumu’ pozīcijā ML8., izņemot ML8.c.11. vai ML8.c.12., saprot vienu vai vairāku vielu sajaukumu, no kurām vismaz viena viela minēta pozīcijas ML8. apakšpunktos.</i></p> <p>2. <i>Ar šo sarakstu kontrole ir paredzēta jebkurai pozīcijas ML8 apakšpunktos minētai vielai, pat ja to izmanto citādi, nekā norādīts (piemēram, TAGN galvenokārt lieto kā sprāgstvielu, bet to var lietot arī kā degvielu vai oksidētāju).</i></p> <p>3. <i>Ar daļiņas izmēru pozīcijā ML8. saprot vidējo daļiņas diametru svara vai tilpuma vienībā. Paraugu ņemšanā un daļiņu izmēra noteikšanā izmantos starptautiskos vai līdzvērtīgus valstu standartus.</i></p> <p>a. “Sprāgstvielas” un to ‘maisījumi’:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ADNBF (amino dinitrobenzofurozāns vai 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazān-1-oksīds) (CAS 97096-78-1); 2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetrazolāts) tetraamīnkobalt (III) perhlorāts) (CAS 117412-28-9); 3. CL-14 (diamīnodinitrobenzofurozāns vai 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazān-1-oksīds) (CAS 117907-74-1); 4. CL-20 (HNIW vai heksanitroheksaazavurcītāns) (CAS 135285-90-4); CL-20 kianti (sk. arī tā “prekursoras” pozīcijās ML8.g.3. un MLS.gA); 5. CP (2-(5-ciāntetrazolāts) pentamīnkobalt (III) perhlorāts) (CAS 70247-32-4); 6. DADE (1,1 diamīn-2,2-dinitroetilēns, FOX-7) (CAS 145250-81-3); 7. DATB (diaminotrinitrolbenzols) (CAS 1630-06-08); 8. DDFP (1,4-dinitrodifurazānpiperazīns);

▼M11

ML8

a. (*turpinājums*)

9. DDPO (2,6-diamīn-3,5-dinitropirazīn-1-oksīds, PZO) (CAS 194486-77-6);
10. DIPAM (3,3'-diamīn-2,2',4,4',6,6'-heksanitrobifenils jeb dipikramīds) (CAS 17215-44-0);
11. DNGU (DINGU jeb dinitroglīkolorils) (CAS 55510-04-8);
12. furazāni:
 - a. DAAOF (DAAF, DAAFox, vai diamīnoazoksifurazāns);
 - b. DAAzF (diamīnoazofurazāns) (CAS 78644-90-3);
13. šādi HMX un tā atvasinājumi (sk. arī tā "prekursorus" pozīcijā ML8.g.5.):
 - a. HMX (ciklotetrametilēntetranitramīns, oktahidro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazīns, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraazaciklooktāns, otogēns) (CAS 2691-41-0);
 - b. difluoramīnēti HMX analogi;
 - c. K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazadīciklo [3,3,0]-oktanons-3, tetranitrosemiglikunls jeb ketobicikliskais HMX) (CAS 130256-72-3);
14. HNAD (heksanitroadamantāns) (CAS 143850-71-9);
15. HNS (heksanitrostilbēns) (CAS 20062-22-0);
16. šādi imidazoli:
 - a. BNNII (oktahidro-2,5-bis(nitroimīn)imidazo [4,5-d] imidazols);
 - b. DNI (2,4-dinitroimidazols) (CAS 5213-49-0);
 - c. FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazols);
 - d. NTDNIA (N-(2-nitrotriazol)-2,4-dinitroimidazols);
 - e. PTIA (1-pikril-2,4,5-trinitroimidazols);
17. NTNMH (1-(2-nitrotriazol)-2-dinitrometilēnhidrazīns);
18. NTO (ONTA vai 3-nitro-1,2,4-triazol-5-ons) (CAS 932-64-9);
19. polinitrokubāni ar vairāk nekā četrām nitrogrupām;
20. PYX (2,6-bis(pikrilamīn)-3,5-dinitropiridīns) (CAS 38082-89-2);
21. RDX un atvasinājumi:
 - a. RDX (ciklotrimetiltrinitramīns, ciklonīts, T4, heksahidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazīns, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triazacikloheksāns vai heksoģēns; (CAS 121-82-4);
 - b. Keto-RDX (K-6 vai 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacikloheksanons) (CAS 115029-35-1);

▼M11

ML8

a. (*turpinājums*)

22. TAGN (triaminoguanidīna nitrāts) (CAS 4000-16-2);
23. TATB (triaminonitrobenzols) (CAS 3058-38-6) (skat. arī tā "prekursorus" pozīcijā ML8.g.7);
24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoramīns) okta-hidro-1,5-dinitro-1,5-diazocīns);
25. tetrazoli:
 - a. NTAT (nitrotriazolaminotetrazols);
 - b. NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetra-zols);
26. tetrils (trinitrofenilmetilnitramīns) (CAS 479-45-8);
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadeka-līns) (CAS 135877-16-6) (sk. arī pozīciju ML8.g.6. – tur uzskaitīti tā "prekursori");
28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidīns) (CAS 97645-24-4) (sk. arī pozīciju ML8.g.2. – tur uzskaitīti tā "prekursori");
29. TNGU (SORGUILS jeb tetranitroglikolurīls) (CAS 55510-03-7);
30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-piridazīn[4,5-d]pirida-zīns) (CAS 229176-04-9);
31. šādi triazīni:
 - a. DNAM (2-oksi-4,6-dinitroamīn-s-triazīns) (CAS 19899-80-0);
 - b. NNHT (2-nitroimīn-5-nitro-heksahidro-1,3,5-triazīns) (CAS 130400-13-4);
32. šādi triazoli:
 - a. 5-azido-2-nitrotriazols;
 - b. ADHTDN (4-amīn-3,5-dihidrazīn-1,2,4-tria-zola dinitramīds) (CAS 1614-08-0);
 - c. ADNT (1-amīn-3,5-dinitro-1,2,4-triazols);
 - d. BDNTA ([bis-dinitrotriazol]amīns);
 - e. DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazols) (CAS 30003-46-4);
 - f. DNBT (dinitrobistriazols) (CAS 70890-46-9);
 - g. nelieto kopš 2010. gada;
 - h. NTDNT (1-N-(2-nitrotriazol) 3,5-dinitrotria-zols);
 - i. PDNT (1-pikril-3,5-dinitrotriazols);
 - j. TACOT (tetranitrobenzotriazolbenzotriazols) (CAS 25243-36-1);
33. "sprāgstvielas", kas nav uzskaitītas citur pozī-cijā ML8.a. un kurām ir kāda no šādām īpašī-bām:
 - a. detonācijas ātrums maksimālā blīvumā pār-sniedz 8 700 m/s – vai
 - b. detonācijas spiediens pārsniedz 34 GPa (340 kilobārus);

▼ **M11**

ML8

a. (*turpinājums*)

34. nelieto kopš 2013. gada;
35. DNAN (2,4-dinitroanizols) (CAS 119-27-7);
36. TEX (4,10-Dinitro-2,6,8,12-tetraoksa-4,10-diazaizovurciāns)
37. GUDN (Guanjlurea dinitramīds) FOX-12 (CAS 217464-38-5)
38. šādi tetrazīni:
 - a. BTAT (Bis(2,2,2-trinitroetils)-3,6-diaminotetrazīns);
 - b. LAX-112 (3,6-diamino-1,2,4,5-tetrazīn-1,4-dioksīds);
39. Energoietilpīgi jonu materiāli, kuri kūst temperatūrā starp 343 K (70 °C) un 373 K (100 °C) un kuru detonācijas ātrums pārsniedz 6 800 m/s vai detonācijas spiediens pārsniedz 18 GPa (180 kbar);
40. BTNEN (Bis(2,2,2-trinitroetil)-nitramīns) (CAS 19836-28-3);
41. FTDO (5,6-(3',4'-furazān)- 1,2,3,4- tetrazīn-1,3- dioksīds);
42. EDNA (etilēndinitramīns) (CAS 505-71-5);
43. TKX-50 (Dihidroksilamonija 5,5'-bistetrazol-1,1'-diolāts);

Piezīme: Pozīcijā ML8.a. ir ietvertas 'kokristalizētas sprāgstvielas'.

Tehniska piezīme:

'Kokristalizēta sprāgstviela' ir viela cietā agregātstāvoklī, kas sastāv no trīsdimensiju struktūrā sakārtotām divām vai vairākām sprāgstošas vielas molekulām, no kurām vismaz viena ir norādīta pozīcijā ML8.a.

b. šādi "propelenti":

1. visi cietie "propelenti" ar īpatnējo teorētisko impulsu, kas (standartapstākļos) ir ilgāks par:
 - a. 240 sekundēm nemetalizētiem, nehaloģenizētiem "propelentiem";
 - b. 250 sekundēm nemetalizētiem, haloģenizētiem "propelentiem"; vai
 - c. 260 sekundēm metalizētiem "propelentiem";
2. nelieto kopš 2013. gada;
3. "propelenti", kam spēka konstante ir lielāka par 1 200 kJ/kg;
4. "propelenti", kas standartapstākļos var uzturēt nemainīgu degšanas ātrumu, lielāku par 38 mm/s (mērot kā vienu inhibētu šķiedru) 6,89 MPa (68,9 bāru) spiedienā un 294 K (21 °C) temperatūrā;

▼ **M11**

ML8

b. (*turpinājums*)

5. ar elastomēriem pārveidoti lietas dubultbāzes (Elastomer modified cast double base – EMCDB) “propelenti”, kam maksimālā slodzē, 233 K (-40°C) temperatūrā elastība ir lielāka par 5 %;
6. visi “propelenti”, kuros ir pozīcijā ML8.a. norādītās vielas;
7. “propelenti”, kuri nav minēti citur šajā pielikumā un kuri ir speciāli izstrādāti militāram lietojumam;

c. “pirotehnikas materiāli”, degvielas un tām radniecīgas vielas un to “maisījumi”:

1. speciāli militāram vajadzībām izstrādātas “aviodegvielas”;

1. *piezīme: Pozīcija ML8.c.1 neattiecas uz šādām “aviodegvielām” – JP-4, JP-5 un JP-8.*

2. *piezīme: “Aviodegvielas”, kas minētas pozīcijā ML8.c.1., ir gatavi ražojumi, nevis to sastāvdaļas.*

2. alans (alumīnija hidrīds) (CAS 7784-21-6);

3. šādi borāni un to atvasinājumi:

- a. karborāni;

- b. šādi borāna homologi:

1. dekaborāns (14) (CAS 17702-41-9);

2. pentaborāns (9) (CAS 19624-22-7);

3. pentaborāns (11) (CAS 18433-84-6);

4. hidrazīns un atvasinājumi (sk. arī pozīciju ML8.d.8. un ML8.d.9. – hidrazīna atvasinājumi kā oksidētāji):

- a. hidrazīns (CAS 302-01-2) 70 % vai lielākās koncentrācijās;

- b. monometilhidrazīns (CAS 60-34-4);

- c. simetriskais dimetilhidrazīns (CAS 540-73-8);

- d. asimetriskais dimetilhidrazīns (CAS 57-14-7);

Piezīme: Pozīciju ML8.c.4.a. nepiemēro hidrazīna ‘maisījumiem’, kas speciāli izstrādāti korozijas ierobežošanai.

5. pulverizētas metāla degvielas, degvielu ‘maisījumi’ vai “pirotehniski” ‘maisījumi’ (to daļiņas ir vai nu sfēriskas, putekļveida, sferoīdas, plēkšņveida vai maltas), kas gatavotas no materiāliem, kam sastāvā ir 99 % vai vairāk jebkuras šīs vielas:

- a. šādi metāli un to ‘maisījumi’:

▼ M11

ML8

c. 5. a. (*turpinājums*)

1. berīlijs (CAS 7440-41-7), ja daļiņas nav lielākas par 60 µm;
2. dzelzs pulveris (CAS 7439-89-6), ja daļiņas ir 3 µm vai mazākas, iegūts, dzelzs oksīdu reducējot ar ūdeņradi;

b. maisījumi, kuros ir jebkura šī viela:

1. cirkonijs (CAS 7440-67-7), magnijs (CAS 7439-95-4) vai to sakausējumi, ja daļiņas mazākas par 60 µm; vai
2. bora (CAS 7440-42-8) vai bora karbīda (CAS 12069-32-8) degvielas, 85 % tīras vai tīrākas un ja daļiņas mazākas par 60 µm;

1. *piezīme: Pozīciju ML8.c.5. piemēro "sprāgstvielām" un degvielām, neatkarīgi no tā, vai metāli vai sakausējumi ir vai nav iekapsulēti alumīnijā, magnijā, cirkonijā vai berilijā.*

2. *piezīme: Pozīciju ML8.c.5.b. piemēro pulverizētām metāla degvielām tikai tad, kad tās ir sajauktas ar citām vielām, lai izveidotu 'maisījumu', kas formulēts militāriem nolūkiem, piemēram, šķidrās "propelentu" suspensijas, cietus "propelentus", vai "pirotehniskus" 'maisījumus'.*

3. *piezīme: Pozīciju ML8.c.5.b.2. nepiemēro boram un bora karbīdam, kas bagātināts ar boru-10 (ar 20 % vai lielāku kopējo bora-10 saturu).*

6. militārie materiāli ar ogļūdeņraždegvielu biezinātājiem, speciāli izstrādāti lietojumam liesmu-metējos vai aizdedzes munīcijā, tādi kā metālu stearāti (piemēram, oktols (CAS 637-12-7)) vai palmitāti;
7. perhlorāti, hlorāti un hromāti kompozīcijās ar pulverizētiem metāliem vai citiem energoietilpīgiem degkomponentiem;
8. sfērisks vai sferoīds alumīnija pulveris (CAS 7429-90-5), kura daļiņas ir 60 µm vai mazākas un kurš ir izgatavots no materiāla ar 99 % vai lielāku alumīnija saturu;
9. titāna subhidrīds (TiH_n) ar stehiometrisko ekvivalentu $n = 0,65-1,68$;
10. šādas šķidrās augsta enerģijas blīvuma degvielas, kas nav norādītas ML8.c.1. pozīcijā:

▼ M11

ML8

c. 10. (*turpinājums*)

- a. jauktas degvielas, kuru sastāvā ir gan cietas, gan šķidrās degvielas (piem., bora suspensija) un kuru enerģijas blīvums uz masas vienību ir ne mazāks kā 40 MJ/kg;
- b. citas augsta enerģijas blīvuma degvielas un degvielas piedevas (piemēram, kubāns, jonu šķīdumi, JP-7, JP-10), kuru enerģijas blīvums uz apjoma vienību, mērīts 293 K (20 °C) un vienas atmosfēras spiedienā (101,325 kPa), ir ne mazāks kā 37,5 GJ uz kubikmetru;

Piezīme: ML8.c.10.b. neattiecas uz fosilajām rafinētajām degvielām vai biodegvielām, vai degvielām, kas paredzētas dzinējiem, kuri sertificēti lietošanai civilajā aviācijā.

11. šādi “pirotehnikas” un pirofori materiāli:

- a. “pirotehnikas” un pirofori materiāli, kas īpaši izstrādāti, lai palielinātu vai kontrolētu izstarotās enerģijas ražošanu jebkurā IR spektra daļā;
- b. magnēzija, politetrafluoroetilēna (PTFE) un vinilidēna difluorīda-heksafluoropropilēna kopolimēra (piem., MTV) maisījumi;

12. degvielas maisījumi, “pirotehnikas” maisījumi vai “energoietilpīgi materiāli”, kas nav norādīti citur ML8 un kuru sastāvā ir viss turpmāk norādītais:

- a. to sastāvā ir vairāk nekā 0,5 % no šādu vielu daļiņām:
 - 1. alumīnija;
 - 2. berilija;
 - 3. bora;
 - 4. cirkonija;
 - 5. magnija; vai
 - 6. titāna;
- b. daļiņas, kas norādītas ML8.c.12.a. un kuru izmērs ir mazāks nekā 200 nm jebkurā virzienā; un
- c. daļiņas, kas norādītas ML8.c.12.a. un kuru sastāvā ir 60% vai vairāk metāla;

Piezīme: Pozīcijā ML8.c.12.iekļauti termīti.

▼ **M11**

ML8

(turpinājums)

d. oksidētāji un to 'maisījumi':

1. ADN (amonija dinitramīds jeb SR 12) (CAS 140456-78-6);
2. AP (amonija perhlorāts) (CAS 7790-98-9);
3. fluora kompaundi ar jebkuru šo elementu:
 - a. ar citiem halogēniem;
 - b. skābeklis, vai
 - c. slāpeklis;
 1. *piezīme: Pozīciju ML8.d.3. nepiemēro hlora trifluoram (CAS 7790-91-2).*
 2. *piezīme: Pozīciju ML8.d.3. nepiemēro slāpekļa trifluoram (CAS 7783-54-2) gāzveida stāvoklī.*
4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidīns) (CAS 78246-06-7);
5. HAN (hidroksilamīna nitrāts) (CAS 13465-08-2);
6. HAP (hidroksilamīna perhlorāts) (CAS 15588-62-2);
7. HNF (hidrazīna nitroformiāts) (CAS 20773-28-8);
8. hidrazīna nitrāts (CAS 37836-27-4);
9. hidrazīna perhlorāts (CAS 27978-54-7);
10. šķidri oksidētāji, kas sastāv no inhibētās kūpošās slāpekļskābes (IRFNA) (CAS 8007-58-7) vai to satur;

Piezīme: Pozīciju ML8.d.10. nepiemēro neinhētai kūpošai slāpekļskābei.

e. šādas saistvielas, plastifikatori, monomēri un polimēri:

1. AMMO (azidometilmetiloksietāns un tā polimēri) (CAS 90683-29-7) (skat. arī tā "prekursorus" pozīcijā ML8.g.1.);
2. BAMO (3,3-bis(azidometil)oksietāns un tā polimēri) (CAS 17607-20-4) (skat. arī tā "prekursorus" pozīcijā ML8.g.1.);
3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropil)acetāls) (CAS 5108-69-0);
4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropil)formiāls) (CAS 5917-61-3);
5. BTTN (butāntrioltrinitrāts) (CAS 6659-60-5) (skat. arī tā "prekursorus" pozīcijā ML8.g.8.);

▼M11

ML8

e. (*turpinājums*)

6. militāram lietojumam speciāli izstrādāti enerģētiskie monomēri, plastifikatori vai polimēri, kuros ir kāda no šādām grupām:
 - a. slāpekļa grupas;
 - b. azīda grupas;
 - c. nitrāta grupas;
 - d. nitraza grupas; vai
 - e. difluoramīna grupas;
7. FAMAO (3-difluoramīnmetil-3-azidometiloksietāns) un tā polimēri;
8. FEFO (bis-(2-fluor-2,2-dinitroetil) formiāls) (CAS 17003-79-1);
9. FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-heksafluorpentān-1,5-diol formiāls) (CAS 376-90-9);
10. FPF-3 (poli-2,4,4,5,5,6,6-heptafluor-2-tri-fluor-metil-3-oksahēptān-1,7-diola formiāls);
11. GAP (glicidilazīda polimērs) (CAS 143178-24-9) un tā atvasinājumi;
12. HTPB (hidroksilterminēts polibutadiēns) ar hidroksilgrupu funkcionalitāti, kas līdzinās 2,2 vai ir lielāka par to un mazāka par 2,4 vai līdzinās tai, ar hidroksilgrupu vērtību, kas nepārsniedz 0,77 meq/g, un par 47 puāziem mazāku viskozitāti 30 °C temperatūrā (CAS 69102-90-5);
13. poli(epihlorohidrīns) ar spirta funkcionālām grupām, kura molekulārais svars ir mazāks par 10 000), proti:
 - a. poli(epihlorohidrīndiols);
 - b. poli (epihlorohidrīntriols);
14. NENAs (nitrātetilnitrāmīna savienojumi) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 un 85954-06-9);
15. PGN (poli-GLYN, poliglicidilnitrāts vai poli(nitrātmetiloksirāns)) (CAS 27814-48-8);
16. poli-NIMMO (polinitrātmetilmetiloksietāns), poli-NMMO vai poli(3-nitrātmetil-3-metiloksietāns) (CAS 84051-81-0);
17. polinitroortokarbonāti;
18. TVOPA (1,2,3-trīs[1,2-bis(difluoramino)etoksi]propāns vai trīs-vīnoksi-propāna addukts) (CAS 53159-39-0);
19. 4,5 diazidometil-2-metil-1,2,3-triazols (iso-DAMTR)
20. PNO (Poli(3-nitrātoksetāns));
21. TMETN (trimetiletāna trinitrāts) (CAS 3032-55-1);

▼ **M11**

ML8

(turpinājums)

f. šādas "piedevas":

1. bāzisks vara salicilāts (CAS 62320-94-9);
2. BHEGA (bis-(2-hidroksietil) glikolamīds) (CAS 17409-41-5);
3. BNO (butadiēnnitriloksīds);
4. šādi ferocēna atvasinājumi:
 - a. butacēns (CAS 125856-62-4);
 - b. katocēns (2,2-bis-etilferocenilpropāns) (CAS 37206-42-1);
 - c. ferocēna karbonskābes un ferocēna karbon-skābju esteri;
 - d. n-butil-ferocēns (CAS 31904-29-7);
 - e. citi ferocēna polimēru pievienošanās produktu atvasinājumi, kas nav norādīti citur ML8.f.4. ;
 - f. etilferocēns (CAS 1273-89-8);
 - g. propilferocēns;
 - h. pentilferocēns (CAS 1274-00-6);
 - i. diciklopentilferocēns;
 - j. dicikloheksilferocēns;
 - k. dietilferocēns (CAS 1273-97-8);
 - l. dipropilferocēns;
 - m. dibutilferocēns (CAS 1274-08-4);
 - n. diheksilferocēns (CAS 93894-59-8);
 - o. acetilferocēns (CAS 1271-55-2)/1,1'-diacetilferocēns (CAS 1273-94-5);
5. svina beta-rezorcilāts (CAS 20936-32-7) vai vara beta-rezorcilāts (CAS 70983-44-7);
6. svina citrāts (CAS 14450-60-3);
7. svina un vara helāti ar beta-rezorcilskābi vai salicilskābi (CAS 68411-07-4);
8. svina maleāts (CAS 19136-34-6);
9. svina salicilāts (CAS 15748-73-9);
10. svina stannāts (CAS 12036-31-6);
11. MAPO (tris-1-(2-metil)aziridinil-fosfīnoksīds) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (bis (2-metilaziridinil) 2-(2-hidroksipropānoksi) propilamīno-fosfīnoksīds); un citi MAPO atvasinājumi;

▼ M11

ML8

f. (*turpinājums*)

12. metil BAPO (bis (2-metil aziridinil) metilamīno fosfīna oksīds) (CAS 85068-72-0);
13. N-metil-p-nitroanilīns (CAS 100-15-2);
14. 3-nitrazapetan-1,5-diizocianāts (CAS 7406-61-9);
15. metālorganiski kondensācijas reaģenti:
 - a. neopentil[dialil]oksi, tri[dioktil]fosfāta titānāts (CAS 103850-22-2); ko sauc arī par titānu IV 2,2[bis 2-propenolato-metilbutanolāta, tris(dioktil)fosfātu] (CAS 110438-25-0); jeb LICA 12 (CAS 103850-22-2);
 - b. titāna IV [(2-propenolāta-1) metil, n-propenolatometil] butanolīts-1, tris(dioktil)pirofosfāts jeb KR3538;
 - c. titāna IV [(2-propenolāta-1)metil, n-propenolatometil] butanolīts-1, tris(dioktil)fosfāts;
16. policiāndifluoramīnetilēna oksīds;
17. šādas saistvielas:
 - a. 1,1R,1S-trimezoil-tris(2-etilaziridīns) (HX-868, BITA) (CAS 7722-73-8);
 - b. daudzfunkcionāli aziridīnamīdi ar izoftāl-skābes, trimezīnskābes izocianūrskābes vai trimetiladipīnskābes struktūru, arī ar 2-metil- vai 2-etila aziridīna grupu;

Piezīme: Pozīcija ML.8.f.17.b. ietver:

 - a. 1,1H-izoftaloil-bis(2-metilaziridīnu)(HX-752) (CAS 7652-64-4);
 - b. 2,4,6-tris(2-etil-1-aziridinil)-1,3,5-triazīnu (HX-874) (CAS 18924-91-9);
 - c. 1,1'-trimetiladipoil-bis(2-etilaziridīnu) (HX-877) (CAS 71463-62-2).
18. propilēnimīds (2-metilaziridīns) (CAS 75-55-8);
19. super smalks dzelzs oksīds (Fe₂O₃) (CAS 1317-60-8) ar īpatnējo virsmu, lielāku par 250 m²/g un daļiņu vidējo lielumu 3,0 nm vai mazāku;
20. TEPAN (tetraetilēnpentamīnoakrilonitrils) (CAS 68412-45-3); ciānetilēti poliamīni un to sāļi;
21. TEPANOL (tetraetilēnpentamīnoakrilonitrilglicidols) (CAS 68412-46-4); ar glicidola adduktiem ciānetilēti poliamīni un to sāļi;
22. TPB (trifenilbismuts) (CAS 603-33-8);
23. TEPB (tris (etoksifenil) bismuts) (CAS 90591-48-3);

▼M11

ML8

(turpinājums)

g. šādi "prekursori":

N.B.! Pozīcijā ML8.g. ir dotas atsauces uz speciāliem "energoietilpīgiem materiāliem", ko izgatavo no šīm vielām.

1. BCMO (3,3-bis(hlorometil)oksietāns) (CAS 78-71-7);
(sk. arī pozīciju ML8.e.1. un e.2.);
2. dinitroazetidīna-t-butilsāls (CAS 125735-38-8) (sk. arī pozīciju ML8.a.28.);
3. heksaazaizovurciāna atvasinājumi, tostarp HBIW (heksabenzilheksaazaizovurciāns) (CAS 124782-15-6) (sk. arī pozīciju ML8.a.4.) un TAIW (tetraacetildibenzilheksaazaizovurciāns) (CAS 182763-60-6) (sk. arī pozīciju ML8.a.4.);
4. nelieto kopš 2013. gada;
5. TAT (1,3,5,7 tetraacetil-1,3,5,7,-tetraazaciklooktāns) (CAS 41378-98-7) (sk. arī pozīciju ML8.a.13.);
6. 1,4,5,8-tetraazadekalīns (CAS 5409-42-7) (sk. arī pozīciju ML8.a.27.);
7. 1,3,5-trihlorbenzols (CAS 108-70-3) (sk. arī pozīciju ML8.a.23.);
8. 1,2,4-trihidroksibutāns (1,2,4-butāntriols) (CAS 3068-00-6) (sk. arī pozīciju ML8.e.5.);
9. DADN (1,5-diacetil-3,7-dinitro-1, 3, 5, 7-tetraaza-ciklooktāns) (sk. arī ML8.a.13.).

h. šādi 'reaģējošu materiālu' pulveri un formas:

1. jebkāds no šādiem materiāliem, kura daļiņu izmērs jebkurā virzienā ir mazāks par 250 μm un kurš nav norādīts nekur citur pozīcijā ML8:
 - a. alumīnijs;
 - b. niobijs;
 - c. bors;
 - d. cirkonijs;
 - e. magnijs;
 - f. titāns;
 - g. tantals;
 - h. volframs;
 - i. molibdēns; vai
 - j. hafnijs;
2. formas, kas nav norādītas pozīcijās ML3, ML4, ML12 vai ML16 un kas ir izgatavotas no pulveriem, kuri norādīti pozīcijā ML8.h.1.

▼ **M11**

ML8

h. (*turpinājums*)

Tehniskas piezīmes:

1. 'reaģējoši materiāli' ir izstrādāti, lai radītu ekso-termisku reakciju tikai lielā bīdes ātrumā un izmantojumam par starplikām vai apvalkiem kaujas galviņās.
2. 'reaģējošo materiālu' pulverus ražo, piemēram, izmantojot lodīšu lieljaudas malšanas procesu.
3. "reaģējošo materiālu" formas iegūst, piemēram, izmantojot selektīvo lāzerkausēšanu.

1. piezīme: Pozīciju ML8 nepiemēro šādām vielām, ja tās nav kompaundos vai sajaukumos ar pozīcijā ML8.a. minētajiem "energoietilpīgajiem materiāliem" vai pozīcijā ML8.c. minētajiem pulverizētajiem metāliem:

- a. amonija pikrāts (CAS 131-74-8);
- b. dūmu pulveris;
- c. heksanitrodifenilamīns (CAS 131-73-7);
- d. difluoramīns (CAS 10405-27-3);
- e. nitrociete (CAS 9056-38-6);
- f. kālija nitrāts (CAS 7757-79-1);
- g. tetranitronaftalīns;
- h. trinitroanizols;
- i. trinitronaftalīns;
- j. trinitroksilēns;
- k. N-pirolidinons; 1-metil-2-pirolidinons (CAS 872-50-4);
- l. dioktilmaleāts (CAS 142-16-5);
- m. etilheksilakrilāts (CAS 103-11-7);
- n. trietilalumīnijs (TEA) (CAS 97-93-8), trimetilalumīnijs (TMA) (CAS 75-24-1) un citi pirofori alkilmetāli, kā arī litija, nātrija, magnija, cinka vai bora arilsavienojumi;
- o. nitroceluloze (CAS 9004-70-0);
- p. nitroglicerīns (vai gliceroltrinitrāts, trinitroglicerīns) (NG) (CAS 55-63-0);
- q. 2,4,6-trinitrotoluols (TNT) (CAS 118-96-7);
- r. etilēndiamīndinitrāts (EDDN) (CAS 20829-66-7);
- s. pentaertriltetranitrāts (PETN) (CAS 78-11-5);

▼ **M11**

ML8

1 Piezīme: (turpinājums)

- t. *svina azīds (CAS 13424-46-9), normāls svina stigmāts (CAS 15245-44-0) un bāzisks svina stigmāts (CAS 12403-82-6) un primārās sprāgstvielas vai kapseļu kompozīcijas, kurās ir azīdi vai azīdu kompleksi;*
- u. *trietilēnglikoldinitrāts (TEGDN) (CAS 111-22-8);*
- v. *2,4,6-trinitrorezorcīnols (stifnīnskābe) (CAS 82-71-3);*
- w. *dietildifenilurīnviela (CAS 85-98-3); dimetilidifenilurīnviela (CAS 611-92-7); metiletildifenilurīnviela [centrālīti];*
- x. *N,N-difenilurīnviela (asimetriskā difenilurīnviela) (CAS 603-54-3);*
- y. *metil-N,N-difenilurīnviela (metil-asimetriskā difenilurīnviela) (CAS 13114-72-2);*
- z. *etil-N,N-difenilurīnviela (etil-asimetriskā difenilurīnviela) (CAS 64544-71-4);*
- aa. *2-nitrodifenilamīns (2-NDPA) (CAS 119-75-5);*
- bb. *4-nitrodifenilamīns (4-NDPA) (CAS 836-30-6);*
- cc. *2,2-dinitropropanols (CAS 918-52-5);*
- dd. *nitroguanidīns (CAS 556-88-7) (skat. pozīciju 1C011.d. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā).*

2. piezīme: *Pozīciju ML8. nepiemēro amonija perhlorātam (ML8.d.2.), NTO (ML8.a.18.) vai katocēnam (ML8.f.4.b.), kas atbilst visiem turpmāk minētajiem nosacījumiem:*

- a. *īpaši paredzēts un izgatavots civilām vajadzībām lietojamām gāzes ražošanas iekārtām;*
- b. *sajaukts vai samaisīts ar neaktīvām termoreaktīvām saistvielām vai plastifikatoriem, un tā masa ir mazāka nekā 250 g;*
- c. *aktīvās vielas masā ir ne vairāk kā 80 % amonija perhlorāta (ML8.d.2.);*
- d. *tajā ir ne vairāk kā 4 g NTO (ML8.a.18.); un*
- e. *tā sastāvā ir ne vairāk kā 1 g katocēna (ML8.f.4.b.).*

▼ **M11**

ML9

Karakuģi (virsūdens un zemūdens), īpašs flotes ekipējums, sastāvdaļas un citi virsūdens kuģi, kā norādīts turpmāk:

Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11. pozīcijā.

a. Šādi kuģi un sastāvdaļas:

1. kuģi (virsūdens un zemūdens), kas īpaši izstrādāti vai pielāgoti militāram lietojumam, neatkarīgi no to remontdarbu vai ekspluatācijas stāvokļa un tā, vai tiem ir uzstādītas ieroču nogādes sistēmas vai bruņas, kā arī tādu kuģu korpusi vai korpusu daļas, un to sastāvdaļas, kas īpaši izstrādātas militāram lietojumam;

Piezīme: Pozīcija ML9.a.1. ietver kuģus, kas īpaši izstrādāti vai pielāgoti ūdenslīdēju nogādāšanai.

2. virsūdens kuģi, kas nav norādīti pozīcijā ML9.a.1., kuros ir uzstādītas vai iestrādātas viena vai vairākas turpmāk norādītā ekipējuma pozīcijas:

- a. automātiski ieroči, kas norādīti pozīcijā ML1., vai ieroči, kas norādīti pozīcijās ML2., ML4., ML12. vai ML19., vai 'montāžas vietas' vai kronšteini, lai uzstādītu ieročus ar kalibru 12,7 mm vai lielāku;

Tehniska piezīme:

'Montāžas vietas' ir ieroču uzstādīšanas platformas vai struktūras stiprinājumi, kas domāti ieroču uzstādīšanai.

- b. apšaudes koriģēšanas sistēmas, kā norādīts pozīcijā ML5.;

c. ir visi šādi raksturlielumi:

1. 'ķīmiska, bioloģiska, radioloģiska un kodolmateriālu aizsardzība (CBRN)'; un
2. 'mitrināšanas vai mazgāšanas sistēma', kas domāta dekontaminācijai; vai

Tehniskas piezīmes:

1. 'CBRN aizsardzība' ir autonoma iekšēja telpa, kuru raksturo, piemēram, lielāks spiediens, izolētas ventilācijas sistēmas, ierobežotas ventilācijas atveres ar CBRN filtriem un ierobežotas personāla piekļuves vietas ar gaisa slūžām.
2. 'Mitrināšanas vai mazgāšanas sistēma' ir jūras ūdens izsmidzināšanas sistēma, ar ko vienlaikus var mitrināt kuģa ārējo virsbūvi un klājus.

- d. aktīvas ieroču pretpasākumu sistēmas, kas norādītas pozīcijā ML4.b., ML5.c. vai ML11.a. un kurām ir kāds no turpmāk minētajiem elementiem:

1. 'CBRN aizsardzība';

▼ M11

ML9

a. 2. d. (*turpinājums*)

2. korpuss un virsbūve ir īpaši izstrādāta tā, lai samazinātu radaru reģistrējamo šķērs-griezumu;
3. termiskās raksturinformācijas slāpēšanas ierīces (piemēram, izmešu gāzu dzesēšanas sistēma), izņemot sistēmas, kas paredzētas elektrostaciju vispārīgās efektivitātes uzlabošanai vai ietekmes uz vidi mazināšanai; vai
4. demagnetizēšanas sistēmas, kas izstrādātas, lai slāpētu visa kuģa magnētisko raksturinformāciju.

b. dzinēji un vilces sistēmas, kas speciāli izstrādātas militāram lietojumam, un to sastāvdaļas, kas speciāli izstrādātas militāram lietojumam:

1. speciāli zemūdenēm izstrādāti dīzeļdzinēji;
2. speciāli zemūdenēm izstrādāti elektromotori ar visiem šiem parametriem:
 - a. izejas jauda ir vairāk par 0,75 MW (1 000 ZS);
 - b. forsēts reverss;
 - c. šķidrums dzesēšana; un
 - d. pilnībā iekapsulēti;
3. dīzeļdzinēji ar visiem šiem parametriem:
 - a. izejas jauda 37,3 kW (50 zs) vai vairāk; un
 - b. "nemagnētiskā masa" pārsniedz 75 % no kopējās masas;

Tehniska piezīme:

Saistībā ar pozīciju ML9.b.3. 'nemagnētisks' nozīmē, ka relatīvā caurlaidība ir mazāka par 2.

4. speciāli zemūdenēm paredzētas – 'no gaisa padeves neatkarīgas vilces sistēmas' ('Air Independent Propulsion' – AIP).

Tehniska piezīme:

'No gaisa padeves neatkarīga vilces sistēma' (AIP) iegremdētai zemūdenei dod iespēju darbināt vilces sistēmu bez piekļuves atmosfēras skābeklim ilgāk, nekā to pieļautu akumulatori. Saistībā ar pozīciju ML9.b.4. AIP nav iekļauta kodolenerģija.

- c. militāram lietojumam speciāli izstrādātas zemūdens detektoriekārtas, to kontrolierīces un sastāvdaļas, kas speciāli izstrādātas militāram lietojumam;
- d. pretzemūdeņu un prettorpēdu tīkli, kas speciāli izstrādāti militārām vajadzībām;
- e. nelieto kopš 2003. gada;

▼ **M11**

ML9	<p>(turpinājums)</p> <p>f. militāram lietojumam speciāli izstrādāti izvadi caur kuģa korpusu un savienojumiekārtas, kas ļauj mijiedarboties ar iekārtām ārpus kuģa, kā arī to sastāvdaļas, kas speciāli izstrādātas militāram lietojumam;</p> <p><i>Piezīme: Pozīcijā ML9.f. ir iekļautas viendzīslas, daudzdzīslu, koaksiālas (divdzīslu) vai viļņu vada savienotājiem iekārtas kuģiem un izvadi caur kuģa korpusu, kuri gan vieni, gan otri spēj saglabāt hermētiskumu un darbības parametrus par 100 m lielākā dziļumā; kā arī optisko šķiedru savienotājiem iekārtas un optiski izvadi caur kuģa korpusu, kas speciāli izstrādāti "lāzera" staru pārraidei neatkarīgi no dziļuma. Pozīciju ML9.f. nepiemēro parastiem izvadiem caur kuģa korpusu – dzenskrūves vārpstām un hidrodinamiskām stūres iekārtām.</i></p> <p>g. militāram lietojumam speciāli izstrādāti klusie gultņi ar kādu no turpmāk izklāstītiem parametriem, to sastāvdaļas un iekārtas ar tādiem gultņiem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. gāzes vai magnētiskā piekare; 2. aktīva raksturinformācijas kontrole, vai 3. vibrācijas slāpēšanas kontrole. <p>h. kodolenerģijas ražošanas iekārtas vai vilces iekārtas, kas speciāli izstrādātas pozīcijā ML9.a. norādītajiem kuģiem, un militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai 'pielāgotas' to sastāvdaļas.</p> <p>Tehniska piezīme:</p> <p><i>Pozīcijā ML9.h 'pielāgots' ir jebkāda strukturāla, elektriska mehāniska vai citāda pielāgošana, ar ko nemilitārām precēm piešķir militāras spējas, kas līdzvērtīgas tām, kādas ir militāram lietojumam speciāli izstrādātām precēm.</i></p> <p><i>Piezīme: Pozīcijā ML9.h. iekļauti "kodolreaktori".</i></p>
ML10	<p>Militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai pielāgoti "gaisa kuģi", "par gaisu vieglāki gaisa kuģi", "bezpilota gaisa kuģi" ("UAV"), aeronautikas dzinēji un "gaisa kuģu" iekārtas, ar tām saistītas iekārtas un to sastāvdaļas:</p> <p><i>N.B.! Vadības un navigācijas ierīces sk. ML11. pozīcijā.</i></p> <p>a. pilotējami "gaisa kuģi", "par gaisu vieglāki gaisa kuģi" un tiem speciāli izstrādātas sastāvdaļas;</p>

▼ **M11**

ML10

(turpinājums)

- b. nelieto kopš 2011. gada;
- c. šādi bezpilota “gaisa kuģi” un “par gaisu vieglāki gaisa kuģi”, un ar tiem saistītas iekārtas, un speciāli izstrādātas to sastāvdaļas:
1. “bezpilota gaisa kuģi”, tālvadības gaisa kuģi (remotely piloted air vehicles – RPVs), neatkarīgi programmējami lidaparāti un bezpilota “par gaisu vieglāki gaisa kuģi”;
 2. palaišanas iekārtas, atgūšanas iekārtas un atbalsta iekārtas uz zemes;
 3. komandiekārtas un kontrolekārtas;
- d. vilces aeronautikas dzinēji un speciāli tiem izstrādātas sastāvdaļas;
- e. iekārtas degvielas uzpildei lidojuma laikā, kuras speciāli izstrādātas vai pielāgotas kādam no šādiem gaisa kuģiem, un tām speciāli izstrādātas sastāvdaļas:
1. “gaisa kuģi”, kas minēti pozīcijā ML10.a.; vai
 2. bezpilota “gaisa kuģi”, kas minēti pozīcijā ML10.c.;
- f. ‘zemes iekārtas’, kas speciāli izstrādātas pozīcijā ML10.a. minētajiem “gaisa kuģiem”, vai aeronautikas dzinēji, kas minēti pozīcijā ML10.d.;

Tehniska piezīme:

‘Zemes iekārtas’ cita starpā ir spiediena degvielas uzpildes iekārtas un iekārtas, kas izstrādātas, lai atvieglotu operācijas noslēgtās teritorijās.

- g. pozīcijā ML10.a. minētajiem “gaisa kuģiem” izstrādātas gaisa kuģa apkalpes dzīvības nodrošināšanas iekārtas, gaisa kuģa apkalpes drošības iekārtas un citas ierīces evakuēšanai ārkārtas situācijās, kuras nav minētas pozīcijā ML10.a.;

Piezīme: Pozīcija ML10.g. neattiecas uz gaisa kuģa apkalpes aizsargķiverēm, kurās nav iestrādāti stiprinājumi vai palīgierīces, kas paredzētas šajā pielikumā minētajām ierīcēm.

N.B.! Attiecībā uz aizsargķiverēm, skatīt arī pozīciju ML13.c.

- h. šādi izpletņi, planēšanas izpletņi un saistītas ierīces, un speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas:
1. izpletņi, kas nav norādīti citur šajā pielikumā;
 2. paraplānus;
 3. izpletņlēcšanai no liela augstuma speciāli paredzēts ekipējums (piemēram, tērpi, īpašas ķiveres, elpošanas sistēmas, navigācijas ierīces);

▼ M11

ML10

(turpinājums)

- i. ierīces kontrolētai atvēršanai vai automātiski pilotējamas sistēmas, kas paredzētas ar izpletņiem desantējamām kravām.

1. *piezīme: ML10.a. pozīciju nepiemēro “gaisa kuģiem” un “par gaisu vieglākiem gaisa kuģiem”, un to variantiem, kas speciāli paredzēti militāram lietojumam un kuriem ir visas turpmāk minētās iezīmes:*

- a. *tie nav kaujas “gaisa kuģi”;*
- b. *tie nav konfigurēti militāram lietojumam un tiem nav uzstādītas ierīces vai pievienojumi, kuri speciāli paredzēti vai pielāgoti militāram lietojumam; un*
- c. *vienas vai vairāku ES dalībvalstu vai Vasenāras vienošanās dalības valstu civilās aviācijas iestādes tos ir sertificējušas civilam lietojumam.*

2. *piezīme: Pozīciju ML10.d. nepiemēro:*

- a. *militāram lietojumam izstrādātiem vai pielāgotiem aeronautikas dzinējiem, ko vienas vai vairāku ES dalībvalstu vai Vasenāras vienošanās dalības valstu civilās aviācijas iestādes ir sertificējušas izmantošanai “civilās aviācijas gaisa kuģī”, vai arī speciāli tiem izstrādātām sastāvdaļām;*
- b. *virzūdzinējiem vai speciāli izstrādātām to sastāvdaļām, izņemot tādas, kas speciāli izstrādāti “bezpilota gaisa kuģiem”.*

3. *piezīme: Pozīcijā ML10.a. un ML10.d. par nemilitāru “gaisa kuģu” vai militāram lietojumam pielāgotu aeronautikas dzinēju speciāli izstrādātām sastāvdaļām un saistītām ierīcēm uzskata tikai tās militārās sastāvdaļas un ar militārām darbībām saistītās iekārtas, kas vajadzīgas, lai tos pielāgotu militāram lietojumam.*

4. *piezīme: Saistībā ar pozīciju ML10.a. militārs lietojums ietver kaujas darbības, militāru izlūkošanu, uzbrukumu, militāras mācības, loģistikas atbalstu un personālsastāva vai militāru iekārtu transportēšanu un desantēšanu.*

5. *piezīme: Pozīcija ML10.a. neattiecas uz “gaisa kuģiem” un “par gaisu vieglākiem gaisa kuģiem”, kas atbilst visiem turpmāk minētajiem nosacījumiem:*

- a. *pirmo reizi izgatavoti pirms 1946. gada;*

▼ **M11**

ML10	<p><u>5 Piezīme: (turpinājums)</u></p> <p>b. tajos nav iekļauti priekšmeti, kas norādīti šajā pielikumā, ja vien minētie priekšmeti nav vajadzīgi vienas vai vairāku ES dalībvalstu vai Vaseņāras vienošanās dalības valstu civilās aviācijas iestāžu drošības vai lidojuma drošuma standartu ievērošanai; un</p> <p>c. tajos nav iekļauti ieroči, kas norādīti šajā pielikumā, izņemot tādu ieročus, kas nav lietojami un kurus nav iespējams atjaunot lietošanas kārtībā.</p> <p>6. piezīme: Pozīcija ML10.d. neattiecas uz vilces aeronautikas dzinējiem, kas pirmo reizi izgatavoti pirms 1946. gada.</p>
ML11	<p>Elektroniskas ierīces, “kosmiskie aparāti” un sastāvdaļas, kas nav minētas citur šajā pielikumā, un speciāli tām paredzētas detaļas:</p> <p>a. elektroniskas ierīces, kas speciāli izstrādātas militāram lietojumam, un speciāli izstrādātas to sastāvdaļas;</p> <p><i>Piezīme: Pozīcija ML11.a. ietver:</i></p> <p>a. elektroniskas pretpasākumu un pretpasākumu apkaršanas ierīces (t.i., ierīces, kas izstrādātas, lai raidītu traucējošus vai nepareizus signālus radariekārtām vai rāciju uztvērējiem, vai citādi traucētu pretinieka elektronisko uztvērēju, tostarp pretpasākumiem paredzētu ierīču uztvertspēju, darbību vai efektivitāti), tostarp radio-traucēšanas un radiotraucējumu novēršanas ierīces;</p> <p>b. frekvenčjūtīgas vakuuma lampas;</p> <p>c. elektroniskas sistēmas vai iekārtas, kas izstrādātas, lai militāras izlūkošanas vai drošības vajadzībām novērotu un uzraudzītu elektromagnētisko spektru, vai arī, lai neitralizētu tādu novērošanu vai uzraudzību;</p> <p>d. zemūdens pretpasākumi, arī akustiskās un magnētiskās traucēšanas ierīces un mānēklīerīces, kas izstrādātas, lai sonāriem raidītu traucētājus vai nepareizus signālus;</p> <p>e. datu apstrādes drošības iekārtas, iekārtas datu drošībai un pārraidei, un signāllīmju drošības ierīces, kas izmanto datu ciparu kodēšanas procesus;</p>

▼ **M11**

ML11	<p>a. <i>Piezīme: (turpinājums)</i></p> <p>f. <i>identifikācijas, autentifikācijas un kodēšanas iekārtas, un iekārtas kodu atslēgu pārvaldībai, izgatavošanai un izplatīšanai;</i></p> <p>g. <i>vadības un navigācijas ierīces;</i></p> <p>h. <i>troposfēras ciparu radiosakaru pārraides ierīces;</i></p> <p>i. <i>signālu pārtveršanai speciāli izstrādāti ciparu demodulatori;</i></p> <p>j. <i>“automatizētas vadības un kontroles sistēmas”.</i></p> <p><i>N.B.! “Programmaturu”, kas saistīta ar militāru programmavadāmu radio (Software Defined Radio - SDR), skatīt pozīcijā ML21.</i></p> <p>b. <i>“navigācijas satelītu sistēmu” traucētājierīces un tām speciāli izstrādātas sastāvdaļas;</i></p> <p>c. <i>militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai pielāgoti “kosmiskie aparāti” un “kosmisko aparātu” sastāvdaļas, kas speciāli izstrādātas militāram lietojumam.</i></p>
ML12	<p>Šādas ātrdarbīgas kinētiskās enerģijas ieroču sistēmas un ar tām saistītas ierīces, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas:</p> <p>a. <i>mērķu iznīcināšanai vai darbības paralizēšanai speciāli izstrādātas kinētiskās enerģijas ieroču sistēmas;</i></p> <p>b. <i>speciāli izstrādātas kinētiskās enerģijas lādiņu un sistēmu izmēģināšanas un vērtējuma iekārtas un pārbaudēm izmantojami modeļi, arī dinamiskām pārbaudēm paredzēti diagnostikas instrumenti un mērķi.</i></p> <p><i>N.B.! Ieroču sistēmas, kurās izmanto nekalibrētu munīciju vai kurās izmanto tikai ķīmisku vilci, un tām paredzēto munīciju sk. pozīcijā ML1 līdz ML4.</i></p> <p><i>1. piezīme: Pozīcijā ML12 ir iekļautas šādas iekārtas, ja tās ir speciāli izstrādātas kinētiskās enerģijas ieroču sistēmām:</i></p> <p>a. <i>palaišanas iekārtas, kas atsevišķos sāvienos vai kārtās līdz ātrumam, kas lielāks par 1,6 km/s, var paātrināt masu, smagāku par 0,1 g;</i></p> <p>b. <i>enerģijas ražošanas, elektrisku bruņu, enerģijas uzkrāšanas (piem., lieljaudas kondensatori), temperatūras regulācijas, termiskas kondicionēšanas, komutācijas vai degvielas padeves iekārtas; un elektriskas saskarnes starp enerģijas avotu, lielgabalu torņu un citu torņu elektriskai piedziņai;</i></p>

▼ M11

ML12	<p><i>1. Piezīme:</i> b. (turpinājums)</p> <p><i>N.B.! Skatīt arī pozīciju 3A001.e.2. (“augstas enerģijas ietilpības kondensatori”) ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.</i></p> <p>c. mērķu izvēles, sekošanas, ugunsvadības vai kaitējumu vērtēšanas sistēmām;</p> <p>d. lādiņu mērķu meklēšanas, vadības vai novirzes pātrināšanas sistēmām.</p> <p><i>2. piezīme</i> Pozīciju ML12 piemēro ieroču sistēmām, kurās izmanto jebkuru no šīm piedziņas metodēm:</p> <p>a. elektromagnētisko;</p> <p>b. elektrotermisko;</p> <p>c. plazmas;</p> <p>d. vieglās gāzes; vai</p> <p>e. ķīmisko (ja to izmanto kopā ar jebkuru no iepriekš minētajām).</p>
ML13	<p>Bruņotas ierīces vai aizsargierīces, to konstrukcijas un sastāvdaļas:</p> <p>a. metāla vai nemetāla bruņu plāksnes, kurām ir jebkura no turpmākām iezīmēm:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izgatavotas, ievērojot militārus standartus vai parametrus; vai 2. piemērotas militāram lietojumam; <p><i>N.B.! Bruņuvestu plāksnes skatīt pozīcijā ML13.d.2.</i></p> <p>b. militāru sistēmu ballistiskai aizsardzībai speciāli izstrādātas metāla vai nemetāla materiālu vai arī to kombināciju konstrukcijas, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas;</p> <p>c. aizsargķiveres, kas ražotas atbilstīgi militāriem standartiem vai specifikācijām, vai salīdzināmiem valstu standartiem, un speciāli tām izstrādāti aizsargķiveres korpusi, oderējumi, vai polsteri;</p> <p><i>N.B.! Attiecībā uz citām militāro aizsargķiveru sastāvdaļām vai aksesuāriem skatīt šā pielikuma attiecīgo pozīciju.</i></p> <p>d. šādas bruņuvestes vai aizsargtērpi un to sastāvdaļas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mīkstās bruņuvestes vai aizsargtērpi, kas izgatavoti, ievērojot militārus vai līdzvērtīgus standartus vai parametrus, kā arī speciāli tiem izstrādātas sastāvdaļas; <p><i>Piezīme: Pozīcijā ML13.d.1. militārie standarti vai parametri ietver vismaz parametrus aizsardzībai pret šķembām.</i></p>

▼ **M11**

ML13	<p>d. (turpinājums)</p> <p>2. cietās bruņuvēstes, kas nodrošina ballistisko aizsardzību, kas ir vienāda ar vai lielāka par III līmeni (NIJ 0 101,06, 2008. gada jūlijs) vai līdzvērtīgu standartu, vai augstāku.</p> <p>1. piezīme: Pozīcijā ML13.b. ir iekļauti materiāli, kas speciāli izstrādāti, lai no tiem izgatavotu bruņas, kuras sargā pret sprādzieniem vai lai ar tiem būvētu militāras paslēptuves.</p> <p>2. piezīme: Pozīciju ML13.c. nepiemēro parastām tērauda aizsargķiverēm, kas nav pielāgotas vai izstrādātas tā, lai pie tām stiprinātu jebkāda tipa palīgierīces, un pie kā nav piestiprinātas tādas ierīces.</p> <p>3. piezīme: Pozīciju ML13.c. un ML13.d. nepiemēro aizsargķiverēm, aizsargvestēm vai aizsargapģērbam, kas ir līdzīgi to lietotājiem un ko izmanto lietotāja personīgajai aizsardzībai.</p> <p>4. piezīme: Bumbu iznīcināšanas personālam speciāli paredzētās aizsargķiveres, kas ir minētas pozīcijā ML13.c., ir tikai tādas, kuras ir speciāli paredzētas militārām vajadzībām.</p> <p>NB! 1. Sk. arī pozīciju 1A005 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.</p> <p>NB! 2. Attiecībā uz “šķiedru vai pavedienu materiāliem”, ko izmanto bruņuvēstu un aizsargķiveru izgatavošanai, – sk. pozīciju 1C010 ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.</p>
ML14	<p>‘Speciālas iekārtas militārām mācībām’ vai militāru operāciju simulācijai, simulatori, kas speciāli izstrādāti tādu šaujamieroču vai citu ieroču lietošanas mācībām, kas minēti pozīcijā ML1 vai ML2, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas un piededumi.</p> <p><i>Tehniska piezīme:</i></p> <p><i>Pie ‘speciālajām iekārtām militārajām mācībām’ pieder militāra tipa uzbrukuma trenāžieri, kaujas lidojumu trenāžieri, radarēmēšanas trenāžieri, radara mērķu ģeneratori, treniņierīces artilēristiem, trenāžieri cīņai pret zemūdenēm, pilotu trenāžieri (arī pilotu/ astronautu mācībām domātas centrifūgas), radaru apkalpju trenāžieri, avioinstrumentu sistēmu trenāžieri, navigācijas trenāžieri, raķešu palaišanas trenāžieri, mērķu iekārtas, dronu “gaisa kuģi”, trenāžieri bruņojuma izmantojumam, trenāžieri bezpilota “gaisa kuģiem”, pārvietojamas treniņiekārtas un treniņierīces militārām sauszemes operācijām.</i></p> <p>1. piezīme: Pozīcija ML14 attiecas uz attēlu un interaktīvām apkārtējās vides ģenerācijas sistēmām simulatoros, ja tie ir speciāli izstrādāti vai pielāgoti militāram lietojumam.</p>

▼ **M11**

ML14	<p>(turpinājums)</p> <p>2. piezīme: Pozīciju ML14 nepiemēro ierīcēm, kas speciāli izstrādātas, lai ar tām mācītu, kā lietot medību vai sporta ieročus.</p>
ML15	<p>Militāram lietojumam speciāli izstrādātas iekārtas attēlu veidošanai vai pretpasākumiem, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas un piederumi:</p> <p>a. ierakstu un attēlu apstrādes ierīces;</p> <p>b. kameras, fotoiekārtas un filmu attīstīšanas iekārtas;</p> <p>c. attēlu pastiprināšanas ierīces;</p> <p>d. infrasarkano staru jeb termiskas fotoiekārtas;</p> <p>e. attēlu radarsensoru iekārtas;</p> <p>f. pretpasākumu vai pretpasākumu apkaršanas ierīces, kas paredzētas pozīcijā ML15.a. līdz ML15.e. minētajām ierīcēm.</p> <p><i>Piezīme. Pozīcijā ML15.f. ir iekļautas ierīces, kas izstrādātas, lai traucētu militāru attēlveidošanas sistēmu darbību vai mazinātu to efektivitāti, vai arī lai mazinātu tādu kaitīgu ietekmi.</i></p> <p><i>Piezīme. Pozīciju ML15. nepiemēro “pirmās paaudzes attēlu pastiprinātāju lampām” vai ierīcēm, kas speciāli izstrādātas, izmantojot “pirmās paaudzes attēlu pastiprinātāju lampas”.</i></p> <p><i>N.B.! Lai klasificētu ieroču tēmēkļus, kuros izmantotas “pirmās paaudzes attēlu pastiprinātāju lampas”, sk. pozīciju ML1, ML2 un ML5.a.</i></p> <p><i>N.B.! Sk. arī 6A002.a.2. un 6A002.b. pozīciju ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.</i></p>
ML16	<p>Kalumi, lējumi un citi pusfabrikāti, kuri ir speciāli izstrādāti priekšmetiem, kas minēti pozīcijās ML1 līdz ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 vai ML19.</p> <p><i>Piezīme: ML16. piemēro pusfabrikātiem, ja tie ir identificējami pēc materiālu sastāva, ģeometrijas vai funkcijām.</i></p>
ML17	<p>Dažādas ierīces, materiāli un “bibliotēkas”, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas:</p> <p>a. šādi militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai pielāgoti niršanas aparāti un aparāti peldēšanai zem ūdens:</p> <p>1. slēgtas vai pusslēgtas sistēmas autonomi skābekļa reģenerācijas aparāti;</p>

▼ **M11**

ML17	<p>a. (<i>turpinājums</i>)</p> <p>2. aparāti peldēšanai zem ūdens, kas speciāli izstrādāti lietošanai ar pozīcijā ML ML17.a.1. norādītajiem niršanas aparātiem;</p> <p><i>N.B.! Sk. arī pozīciju 8A002.q. ES Divējāda lietojuma preču sarakstā.</i></p> <p>b. speciāli militāram lietojumam paredzētas celtniecības iekārtas;</p> <p>c. militāram lietojumam speciāli izstrādāta armatūra, pārklājumi un apstrādes paņēmieni, ar ko slāpēt raksturinformāciju;</p> <p>d. lauka inženieriekārtas, kas speciāli paredzētas izmantošanai cīņu zonā;</p> <p>e. “roboti”, “robotu” kontorliekārtas un “robotu” “manipulatoru izpildmehānismi”, kam ir jebkura šī īpašība:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tie ir speciāli izstrādāti militāram lietojumam; 2. tajos iekļauti līdzekļi, ar ko sargā hidrauliskas sistēmas pret caursiti no ārpuses ar ballistikas fragmentiem (piemēram, izmantojot pašhermatizācijas līnijas), un tajos paredzēts izmantot hidrauliskus šķidrumus ar uzliesmošanas temperatūru, augstāku par 839 K (566 °C); vai 3. tie ir speciāli izstrādāti vai atzīti par piemērotiem darbam pulsējošā elektromagnētiskā (EMP) laukā; <p>Tehniska piezīme:</p> <p><i>Pulsējošais elektromagnētiskais lauks neietver neīsi radītus traucējumus, ko izraisa elektromagnētiskais starojums no tuvumā esošā aprīkojuma (piemēram, mašīnām, iekārtām vai elektroinstalācijām) vai apgaisojuma ierīcēm.</i></p> <p>f. “bibliotēkas”, kas speciāli izstrādātas vai pielāgotas militāram lietojumam ar sistēmām, iekārtām vai sastāvdaļām, kuras minētas ES Kopējā militāro preču sarakstā;</p> <p>g. militāram lietojumam speciāli izstrādātas kodolenerģijas ražošanas iekārtas vai vilces iekārtas, kas nav norādītas citur, un militāram lietojumam speciāli izstrādātas vai ‘pielāgotas’ to sastāvdaļas;</p> <p><i>Piezīme: Pozīcijā ML17.g. iekļauti “kodolreaktori”.</i></p> <p>h. militāram lietojumam speciāli izstrādātas iekārtas un materiāli, kas pārklāti vai apstrādāti, lai ar tiem slāpētu raksturinformāciju, un kas nav minēti citās ES Kopējā militāro preču saraksta pozīcijās;</p> <p>i. militāriem “kodolreaktoriem” speciāli izstrādāti simulatori;</p> <p>j. militāru iekārtu apkopei speciāli izstrādātas vai “pielāgotas” pārvietojamas remontdarbnīcas;</p>
------	---

▼ M11

ML17	<p>(turpinājums)</p> <p>k. militāram lietojumam speciāli izstrādāti vai “pielāgoti” pārvietojami lauka ģeneratori;</p> <p>l. ISO intermodālie konteineri vai nomontējamas transportlīdzekļa virsbūves (t.i., maināmas virsbūves), kas speciāli izstrādātas vai ‘pielāgotas’ militāram lietojumam;</p> <p>m. militāram lietojumam speciāli izstrādāti prāmji, kas nav minēti citur šajā pielikumā, kā arī militāram lietojumam speciāli izstrādāti tilti un pontoni;</p> <p>n. izmēģinājumu modeļi, speciāli izstrādāti, lai “pilnveidotu” priekšmetus, kas minētas pozīcijās ML4, ML6, ML9 vai ML10.</p> <p>o. militāram lietojumam speciāli izstrādātas “lāzera” aizsardzības ierīces (piemēram, acu vai sensoru aizsardzība);</p> <p>p. “degvielas elementi”, kas nav minēti citur šajā pielikumā, un kuri ir speciāli izstrādāti vai “pielāgoti” militāram lietojumam.</p> <p>Tehniskas piezīmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Nelieto kopš 2014. gada.</i> 2. <i>Pozīcijā ML17 ‘pielāgots’ ir jebkāda strukturāla, elektriska mehāniska vai citāda pielāgošana, ar ko nemilitārām precēm piešķir militāras spējas, kas līdzvērtīgas tām, kādas ir militāram lietojumam speciāli izstrādātām precēm.</i>
ML18	<p>“Ražošanas” iekārtas, vides pārbaudes iekārtas un to sastāvdaļas:</p> <p>a. speciāli izstrādātas vai pielāgotas tādu preču ‘ražošanas’ ierīces, kuras minētas šajā pielikumā, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas;</p> <p>b. speciāli izstrādātas klimatisko izmēģinājumu iekārtas, lai sertificētu, kvalificētu vai pārbaudītu ražojumus, kas minēti šajā pielikumā, kā arī tādām iekārtām speciāli izstrādātas ierīces.</p> <p>Tehniska piezīme:</p> <p><i>Pozīcijā ML18 ‘ražošana’ ietver projektēšanu, izskatīšanu, izgatavošanu, izmēģināšanu un testēšanu.</i></p> <p><i>Piezīme: Pozīcijā ML18.a. un ML18.b. ir iekļautas šādas iekārtas:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> a. <i>nepārtrauktas nitrēšanas iekārtas;</i> b. <i>centrifugālās testu iekārtas vai ierīces, kam ir kāda no šādām iezīmēm:</i>

▼ **M11**

ML18	<p><u>Piezīme:</u> b. (turpinājums)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i> piedziņas motora vai motoru jauda ir lielāka par 298 kW (400 zs);</i> 2. <i> tajos var ielādēt 113 kg vai lielāku masu; vai</i> 3. <i> tajos 91 kg vai smagākai masai var nodrošināt 8 g vai lielāku centrālās daļas paātrinājumu;</i> <p>c. <i> dehidratizācijas spiedes;</i></p> <p>d. <i> militāru “sprāgstvielu” ekstrūzijai speciāli izstrādāti vai pielāgoti vītņu ekstrūderi;</i></p> <p>e. <i> ekstrudētu “propelentu” sagarināšanai paredzētas griezējmašīnas;</i></p> <p>f. <i> pirmsapstrādes cilindri (tumbleri) ar 1,85 m vai lielāku diametru un par 227 kg lielāku ražību;</i></p> <p>g. <i> cietu “propelentu” nepārtrauktas darbības maisītāji;</i></p> <p>h. <i> militāru “sprāgstvielu” sastāvdaļu malšanai vai frēzēšanai paredzētas ar šķidrums darbināmas dzirnavas;</i></p> <p>i. <i> iekārtas, ar ko ML8.c.8. pozīcijā minēto metālu pulveru daļiņas padara sfēriskas un vienādi lielas;</i></p> <p>j. <i> konvekcijas konverteri, ar ko konvertē pozīcijā ML8.c.3. minētos materiālus.</i></p>
ML19	<p>Virzītas enerģijas ieroču (DEW) sistēmas, ar tām saistītas vai pretpasākumu veikšanai paredzētas ierīces un pārbaudes modeļi, kā arī tām speciāli paredzētas sastāvdaļas:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. <i> mērķu iznīcināšanai vai darbības paralizēšanai paredzētas “lāzeru” sistēmas;</i> b. <i> mērķu iznīcināšanai vai darbības paralizēšanai paredzētas elementārdaļiņu staru sistēmas;</i> c. <i> mērķu iznīcināšanai vai darbības paralizēšanai paredzētas lieljaudas radio frekvenču (RF) sistēmas;</i> d. <i> iekārtas, kas speciāli paredzētas, lai atklātu vai identificētu sistēmas, kas minētas pozīcijā ML19.a. līdz ML19.c., vai lai aizsargātos pret tādām sistēmām;</i> e. <i> fiziskas pārbaudes modeļi sistēmām, ierīcēm un sastāvdaļām, kas minētas pozīcijā ML19;</i>

▼ M11

ML19

(turpinājums)

f. "lāzeru" sistēmas, kas speciāli paredzētas, lai neaizsargātās acīs radītu pastāvīgu aklumu, t.i., neapbruņotām acīm vai acīm ar redzes korekcijas ierīcēm.

1. piezīme: DEW sistēmas, kas minētas pozīcijā ML19, ietver arī sistēmas, kuru jauda rodas, kontrolēti lietojot:

- a. "lāzerus", kam ir pietiekama jauda, lai nodarītu postījumus, līdzīgus tādiem, ko nodara parasta municija;
- b. daļiņu paātrinātājus, kas raida lādētu vai neitrālu daļiņu staru, kurš spēj nodarīt postījumus;
- c. radio frekvences staru ģeneratorus ar lielu impulsa jaudu vai lielu vidējo jaudu, kas rada pietiekami spēcīgu lauku, lai izvestu no ierindas tālu mērķu elektroniskās shēmas.

2. piezīme: Pozīcijā ML19 ir iekļautas šādas ierīces, ja tās ir speciāli izstrādātas DEW sistēmām:

- a. primārās enerģijas ražošanas, enerģijas uzkrāšanas, komutācijas, jaudas pārveidošanas vai degvielas piegādes ierīces;
- b. mērķa izvēles vai sekošanas sistēmas;
- c. sistēmas, kas spēj izvērtēt mērķu bojājumus, to iznīcināšanu vai paralizēšanu;
- d. staru vadības, pārraides vai tēmēšanas ierīces;
- e. ierīces ar ātru stara pārvietošanas spēju, kas ļauj ātri iznīcināt daudzus mērķus;
- f. fokusētājoptika un fāzu salāgotāji;
- g. strāvas inžektori negatīvu ūdeņraža jonu stariem;
- h. "kosmosā lietojamu" paātrinātāju sastāvdaļas;
- i. negatīvu jonu staru fokusēšanas ierīces;
- j. augstas enerģijas jonu staru kontroles un pārvietošanas ierīces;
- k. "kosmosā lietojamas" folijas negatīvu ūdeņraža izotopu staru neitralizēšanai.

▼ M11

ML20	<p>Šādas kriegēnas ierīces un ierīces ar “supravadītājiem”, kā arī speciāli tām izstrādātas sastāvdaļas un piederumi:</p> <p>a. ierīces, kas īpaši paredzētas vai konfigurētas uzstādīšanai militāros sauszemes, ūdens, gaisa vai kosmosa transportlīdzekļos un kas var darboties, attiecīgajam transportlīdzeklim pārvietojoties, kā arī var radīt vai uzturēt temperatūru zem 103 K (– 170 °C);</p> <p><i>Piezīme: Pozīcijā ML20.a. ir paredzēta kontrole mobilām sistēmām, kurās iekļauti piederumi vai sastāvdaļas, kas nav gatavotas no metāla vai no materiāliem, kuri nevada elektrības strāvu, piemēram, plastmasām vai ar epoksīdsveķiem piesūcinātiem materiāliem.</i></p> <p>b. elektroierīces ar “supravadītājiem” (rotējošas mašīnas vai transformatori), kas speciāli izstrādātas vai konfigurētas uzstādīšanai militāros sauszemes, ūdens, gaisa vai kosmosa transportlīdzekļos, un kas var darboties, attiecīgajam transportlīdzeklim pārvietojoties.</p> <p><i>Piezīme: Pozīciju ML20.b. nepiemēro hibrīdiem līdzstrāvas homopolāriem ģeneratoriem ar normāliem vienspola metāla enkuriem, kas rotē supravadītāju tinumu magnētiskajā laukā, ja šie tinumi ir ģeneratora vienīgā supravadītāja sastāvdaļa.</i></p>
ML21	<p>Šāda “programmatūra”:</p> <p>a. “programmatūra”, kas speciāli izstrādāta vai pielāgota kādam no šādiem nolūkiem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. lai “pilnveidotu”, “ražotu”, darbinātu vai apkalpotu ierīces, kas minētas šajā pielikumā; 2. lai “pilnveidotu” vai “ražotu” materiālus, kas minēti šajā pielikumā; vai 3. lai “pilnveidotu”, “ražotu”, darbinātu vai apkalpotu programmatūru, kas minēta šajā pielikumā; <p>b. šāda speciāla “programmatūra”, izņemot ML21.a. pozīcijā minēto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. militāram lietojumam speciāli izstrādāta “programmatūra”, kas speciāli izstrādāta, lai modelētu, simulētu vai vērtētu militāru ieroču sistēmas; 2. militāram lietojumam speciāli izstrādāta “programmatūra”, kas speciāli izstrādāta, lai modelētu vai simulētu militārās operācijas scenārijus; 3. “programmatūra”, ar ko nosaka parasto ieroču, kodolieroču, ķīmisko ieroču vai bioloģisko ieroču iedarbību; 4. militārām vajadzībām īpaši izstrādāta “programmatūra”, lai tās izmantotu Vadības, Komunikāciju, Kontroles un Izlūkošanas (C³I) vai Vadības, Komunikāciju, Datorizēšanas un Izlūkošanas (C⁴I) programmās;

▼ M11

ML21	<p>b. (turpinājums)</p> <p>5. “Programmatūra”, kas speciāli izstrādāta vai pielāgota militāru kiberoperāciju veikšanai;</p> <p><i>1. piezīme: Pozīcijā ML21.b.5. ietilpst “programmatūra”, kas izstrādāta nolūkā iznīcināt, bojāt, traucēt vai neitralizēt sistēmas, iekārtas vai “programmatūru”, kas minēta šajā pielikumā, kiberizlūkošanas un kibervadības un kontroles “programmatūru”.</i></p> <p><i>2. piezīme: “reaģēšanai uz kiberincidentu”, kas aprobežojas ar nemilitāru ML21.b.5. nepiemēro “ne aizsargātības atklāšanai” vai aizsardzības kiberdrošības gatavību vai reakciju.</i></p> <p>c. “programmatūra”, kas nav minēta pozīcijā ML21.a. vai ML21.b., kura speciāli izstrādāta vai pielāgota, lai ierīces, kas nav minētas šajā pielikumā, varētu veikt militāras funkcijas, kādas ir ierīcēm, kas minētas šajā pielikumā.</p> <p><i>N.B.! Sk. šajā pielikumā minētās sistēmas, iekārtas vai komponentus vispārējas nozīmes “cipardatoriem” ar uzstādītu “programmatūru”, kas minēta pozīcijā ML21.c.</i></p>
ML22	<p>Šādas “tehnoloģijas”:</p> <p>a. “tehnoloģijas”, kas nav minētas pozīcijā ML22.b., kuras ir “nepieciešamas”, lai “pilnveidotu”, “ražotu”, ekspluatētu, uzstādītu, apkalpotu (pārbaudītu), remontētu, kapitāli remontētu vai labotu šajā pielikumā priekšmetus;</p> <p>b. šādas “tehnoloģijas”:</p> <p>1. “tehnoloģijas”, kas “nepieciešamas”, lai projektētu, montētu komponentes, darbinātu, apkalpotu un remontētu pilnīgas tādu preču ražošanas iekārtas, kas minētas šajā pielikumā, pat ja tādu ražošanas iekārtu sastāvdaļas šajā sarakstā nav minētas;</p> <p>2. “tehnoloģijas”, kas “nepieciešamas”, lai “pilnveidotu” un “ražotu” strēlnieku ieročus, pat, ja to lieto, lai ražotu senlaicīgu strēlnieku ieroču kopijas;</p> <p>3. nelieto kopš 2013. gada;</p> <p><i>N.B.! Sk. pozīciju ML22.a. (“tehnoloģija”), kas agrāk bija norādīta pozīcijā ML22.b.3.</i></p>

▼ **M11**

ML22	<p>b. (<i>turpinājums</i>)</p> <p>4. nelieto kopš 2013. gada;</p> <p><i>N.B.! Sk. pozīciju ML22.a. ("tehnoloģija"), kas agrāk bija norādīta pozīcijā ML22.b.4.</i></p> <p>5. "tehnoloģijas", kas ir "nepieciešamas" tikai, lai militārās nesējvielās vai karamateriālos iekļautu "biokatalizatorus", kas minēti pozīcijā ML7.i.1.</p> <p>1. <i>piezīme: "Tehnoloģijām", kas "nepieciešamas", lai "pilnveidotu", "ražotu", ekspluatētu, uzstādītu, apkalpotu (pārbaudītu), remontētu, kapitāli remontētu vai labotu preces, kas minētas šajā pielikumā, turpina paredzēt kontroli arī tad, ja to lieto precēm, kas nav minētas šajā pielikumā.</i></p> <p>2. <i>piezīme: Pozīciju ML22 nepiemēro:</i></p> <p>a. "tehnoloģijām" kas ir obligāti nepieciešamas, lai uzstādītu, ekspluatētu, apkalpotu (pārbaudītu) vai remontētu preces, kam nav paredzēta kontrole vai kuru eksports ir atļauts;</p> <p>b. "tehnoloģijām", kas ir "atklātībā pieejamas", "fundamentāli zinātniski pētījumi" vai informācija, kura minimāli nepieciešama patentu pieteikumiem;</p> <p>c. "tehnoloģijām", ar ko nodrošina nepārtrauktu magnētisko indukciju civilu transportierīču piedziņai.</p>
------	---

⁽¹⁾ Militāro preču saraksts.

⁽²⁾ Valsts tieslietu institūts (ASV), kas atbild par standartu kategorizāciju.

▼ **M11****ŠAJĀ SARAKSTĀ LIETOTO TERMINU DEFINĪCIJAS**

Šajā sarakstā lietoto terminu definīcijas angļu valodas alfabētiskā secībā ir šādas:

1. *piezīme: Definīcijas piemēro visā sarakstā. Atsauces ir paredzētas tikai padomdevēja nolūkam, un tās neietekmē definēto terminu piemērošanu visā sarakstā.*
2. *piezīme: Definīciju sarakstā iekļautajiem vārdiem un terminiem ir definētā nozīme tikai, ja tie ir pēdējās (""). Terminu definīcijas 'vienpēdējās' dotas tehniskajās piezīmēs par attiecīgo precī. Citur vārdiem un terminiem ir vispārāzīta (vārdnīcu) nozīme.*

ML8		<p>“Piedevas”</p> <p>Vielas, ko izmanto sprāgstvielu sagatavošanā, lai palielinātu to sprādzienbīstamību.</p>
ML8, 10, 14		<p>“Gaisa kuģis”</p> <p>Fiksētu, šarnīra, rotējošu spārnu (helikopteri), pagriežama rotora vai pagriežamu spārnu gaisa transportlīdzeklis.</p>
		<p>“Dirizablis”</p> <p>Autortiesību noteiktie ierobežojumi “tehnoloģijas” vai “programmatūru” nepadara par tādām, kas nav “atklātībā pieejamas”.</p>
ML11		<p>“Automatizētas vadības un kontroles sistēmas”</p> <p>Elektroniskas sistēmas, ar kurām ievada, apstrādā un nosūta informāciju, kas ir būtiska vadībā esošā grupējuma, liela formējuma, taktiska formējuma, vienības, kuģa, apakšvienības vai ieroča efektīvai darbībai. To panāk, izmantojot datorus un citas specializētās fiziskās komponentes, kas izstrādātas militārās vadības un kontroles organizēšanas atbalstam. Automatizētās vadības un kontroles sistēmas galvenās funkcijas ir efektīva automatizēta informācijas iegūšana, uzkrāšana, glabāšana un apstrāde, situācijas un apstākļu atainošana saistībā ar kaujas operāciju sagatavošanu un īstenošanu, operatīvi un taktiski aprēķini resursu sadalei starp spēku grupējumiem vai kaujas kārtības vai kaujas izvietojuma elementiem, ņemot vērā misiju vai operācijas posmu, datu sagatavošana situācijas novērtēšanai un lēmumu pieņemšanai jebkurā brīdī operācijas vai kaujas laikā, operāciju datorsimulācija.</p>
ML22		<p>“Fundamentāli zinātnes pētījumi”</p> <p>Ekspierimentāls vai teorētisks darbs, ko veic galvenokārt nolūkā iegūt jaunas zināšanas par parādību vai novēroto faktu pamatprincipiem, un kas nav primāri vērsts uz konkrētu praktisku izmantojumu vai mērķi.</p>
ML7, 22		<p>“Biokatalizatori”</p> <p>‘Fermenti’ īpašām ķīmiskajām vai bioķīmiskajām reakcijām vai citi bioloģiski komposti, kas saistās pie ķīmisko ieroču vielām un veicina to noārdīšanu.</p> <p>Tehniska piezīme: ‘Fermenti’ nozīmē “biokatalizatori” īpašām ķīmiskajām vai bioķīmiskajām reakcijām.</p>

▼ **M11**

ML7		<p>“Bioloģiskie aģenti”</p> <p>Patogēni vai toksīni, kas selekcionēti vai modificēti (piemēram, mainot tūrības pakāpi, glabāšanas laiku, virulenci, izplatīšanas īpašības vai noturību pret ultravioleto starojumu), lai cilvēkiem vai dzīvniekiem, iekārtām, ražai vai apkārtējai videi nodarītu kaitējumu vai postījumus.</p>
ML7		<p>“Biopolimēri”</p> <p>Bioloģiskās makromolekulas:</p> <ol style="list-style-type: none"> fermenti īpašām ķīmiskajām vai bioķīmiskajām reakcijām; ‘antiidiotipiskas’, ‘monoklonālas’ vai ‘poliklonālas’ ‘antivielas’; speciāli izstrādāti vai speciāli apstrādāti ‘receptori’. <p>Tehniskas piezīmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> <i>‘antiidiotipiskas antivielas’ ir antivielas, kas saistās pie citu antivielu īpašām antigēnu saistvielām;</i> <i>‘monoklonālās antivielas’ ir olbaltumvielas, kas saistās pie vienas antigēnu saistvielas un ko ražo viens šūnu klons;</i> <i>‘poliklonālās antivielas’ ir olbaltumvielu maisījums, kas saistās pie īpaša antigēna un ko ražo vairāk nekā viens šūnu klons;</i> <i>‘receptori’ ir bioloģiskās makromolekulas struktūras, kas spēj saistīt tādas ligandas, kuru saistīšanas ietekmē fizioloģiskās funkcijas.</i>
ML4, 10		<p>“Civilās aviācijas gaisa kuģis”</p> <p>“Gaisa kuģis”, kas minēts publicētos vienas vai vairāku ES dalībvalstu vai Vasenāras vienošanās dalības valstu civilās aviācijas iestāžu sertifikācijas sarakstos kā derīgs lidojumiem komerciālos iekšzemes un ārējo maršrutos vai likumīgām civilām, privātām vai uzņēmējdarbības vajadzībām.</p>
ML21		<p>“Reaģēšana uz kiberincidentu”</p> <p>Process, kurā notiek nepieciešamās informācijas apmaiņa par kiberdrošības incidentu ar indivīdiem vai organizācijām, kas ir atbildīgas par koriģēšanu vai koordinēšanu kiberdrošības incidenta novēršanai.</p>
ML1		<p>“Dezaktivēts šaujamerocis”</p> <p>Elektroķīmiska ierīce, kas, izmantojot degvielu no ārēja avota, ķīmisko enerģiju tieši pārveido līdzstrāvā. Ar minētajiem procesiem pastāvīgi tiek pārveidoti būtiski šaujamerocā elementi. Saskaņā ar valsts normatīviem aktiem šaujamerocā dezaktivēšana var tikt apliecināta ar kompetentās iestādes izdotu sertifikātu un ar marķējumu, kas iezīmogots uz būtiskas šaujamerocā sastāvdaļas.</p>

▼ M11

ML17, 21, 22		<p>“Izstrāde”</p> <p>Attiecas uz visiem posmiem pirms sērijveida ražošanas, piemēram: projektēšanu, konstruktīviem pētījumiem, konstruktīvu analīzi, konstrukcijas koncepcijām, prototipu montāžu un izmēģinājumiem, eksperimentālo ražošanu, datiem par izstrādi, procesu, kas izstrādes datus pārvērš par ražojumu, konfigurācijas izstrādi, izstrādes integrāciju, dažādu elementu izvietojuma plānošanu un maketēšanu.</p>
ML21		<p>“Cipardators”</p> <p>Iekārtas, kas viena vai vairāku diskrētu mainīgo lielumu veidā var veikt visas šīs darbības:</p> <ol style="list-style-type: none"> pieņemt datus; glabāt datus vai instrukcijas fiksētās vai maināmās (rakstāmās) datu glabāšanas ierīcēs; apstrādāt datus ar iepriekš ievadītu maināmu instrukciju secību; un izvadīt datus. <p>Tehniska piezīme:</p> <p><i>Saglabātā instrukciju secības pārveidošana ietver fiksētu datu glabāšanas ierīču maiņu, bet ne fiziskas izmaiņas vadu slēgumā vai starpsavienojumos.</i></p>
ML17		<p>“Manipulatoru izpildmehānismi”</p> <p>Spīles, ‘aktīvās instrumentu aprīkojuma vienības’ un citi instrumenti, kas ir piestiprināti “robota” manipulatora rokas galā esošajai balsta plātnei.</p> <p>Tehniska piezīme:</p> <p><i>‘Aktīvās darba instrumentu vienības’ ir ierīces, ar ko apstrādājamaī detaļai pievada dzinējspēku, apstrādes enerģiju vai nodrošina tai sensora funkciju.</i></p>
ML8		<p>“Energoietilpīgi materiāli”</p> <p>Vielas vai maisījumi, kas ķīmiski reaģē, atbrīvojot paredzētajam lietojumam vajadzīgo enerģiju. “Sprāgstvielas”, “pirotehnikas materiāli” un “propelenti” ir energoietilpīgo materiālu apakšklases</p>
ML6, 13		<p>“Līdzvērtīgi standarti”</p> <p>Salīdzināmi valsts vai starptautiskie standarti, ko atzinusi viena vai vairākas ES dalībvalstis vai Vasenāras vienošanās dalībvalstis un kas piemērojami attiecīgajam ierakstam.</p>

▼ M11

ML8, 18		<p>“Sprāgstvielas”</p> <p>Cieta, šķidra vai gāzveida agregātstāvokļa vielas vai vielu maisījumi, kuriem jāsprāgst, ja tos lieto kā injicētājlādiņus, palīgādiņus vai galvenos lādiņus kaujas uzgaļos, spridzināšanā un citam lietojumam.</p>
ML7		<p>“Ekspresijas vektori”</p> <p>Nesējvielas (piemēram, plazmīdas vai vīrusi), ko izmanto, lai iekļautu ģenētisko materiālu saimniekorganisma šūnās.</p>
ML13		<p>“Šķiedru vai pavedienu materiāli”</p> <p>ietver:</p> <p>a. vienlaida “monopavedienus”;</p> <p>b. viengabala dzijas un šķiedras;</p> <p>c. “lentes”, audumus, neaustus materiālus un pinumus;</p> <p>d. cirstas šķiedras, štāpelšķiedras un viendabīgus šķiedru slāņojumus;</p> <p>e. jebkura garuma monokristālu vai polikristālu matiņus;</p> <p>f. aromātisko poliamīdu masu.</p>
ML15		<p>“Pirmās paaudzes attēlu pastiprinātāju lampas”</p> <p>Elektrostatiski fokusētas lampas, kas izmanto ieejas un izejas šķiedru optikas vai stikla ekrānus, daudzsārņu fotokatodus (S-20 vai S-25), bet ne mikrokanālu plašu pastiprinātājus.</p>
ML17		<p>“Degvielas elements”</p> <p>Elektroķīmiska ierīce, kura ķīmisku enerģiju tieši pārvērš līdzstrāvā, patērējot degvielu no ārēja avota.</p>
ML22		<p>“Atklātībā pieejams”</p> <p>Nozīmē “tehnoloģiju” vai “programmatūru”, kas ir darīta pieejama bez ierobežojumiem attiecībā uz tās turpmāku izplatīšanu.</p> <p>Piezīme: <i>Autortiesību noteiktie ierobežojumi “tehnoloģiju” un “programmatūru” nepadara par tādu, kas nav “atklātībā pieejama”.</i></p>
ML9, 19		<p>“Lāzers”</p> <p>Prece, kas līdz ar ierosinātas starojuma emisijas pastiprināšanu rada telpā un laikā koherentu gaismas staru.</p>
ML17		<p>“Bibliotēka” (tehnisku parametru datubāze)</p> <p>Tehniskās informācijas kopums, kuru izmantojot, ir iespējams uzlabot attiecīgu sistēmu, iekārtu vai komponentu darbību.</p>

▼ M11

ML10		<p>“Par gaisu vieglāki gaisa kuģi”</p> <p>Gaisabaloni un “dirižabļi”, kas celtspējai izmanto karstu gaisu vai par gaisu vieglākas gāzes, piemēram ūdeņradi vai hēliju.</p> <p>“Mikroprogramma”</p> <p>Īpašā atmiņā glabāta elementāru instrukciju secība, kuras izpildi ierosina, instrukciju reģistrā ievadot atsauces instrukciju.</p>
ML17		<p>“Kodolreaktors”</p> <p>Ietver elementus, kas atrodas reaktorā vai ir tieši saistīti ar reaktora korpusu, iekārtas, kas kontrolē enerģijas līmeni aktīvajā zonā, un sastāvdaļas, kuras parasti satur vai kontrolē reaktora primāro siltumnesēju vai tieši saskaras ar to.</p>
ML8		<p>“Prekursori”</p> <p>Īpašas ķīmiskās vielas, ko izmanto sprāgstvielu ražošanai.</p>
ML 21, 22		<p>“Ražošana”</p> <p>Nozīmē visas ražošanas fāzes, piemēram: ražošanas projektēšana, izgatavošana, integrācija, montāža, inspekcija, pārbaude, kvalitātes sertifikācija.</p>
		<p>“Programma”</p> <p>Kāda procesa izpildei paredzētas secīgas instrukcijas, kas ir izstrādātas vai ir pārvēršamas elektroniskam datoram izpildāmā formā.</p>
ML8		<p>“Propelenti”</p> <p>Vielas vai maisījumi, kas ķīmiski reaģē, radot ievērojamu daudzumu karstu gāzu kontrolētā ātrumā, lai veiktu mehānisko darbu.</p>
ML4, 8		<p>“Pirotehnika”</p> <p>Cietu vai šķidru degvielu un oksidētāju maisījumi, kas, kad aizdedzināti, iesaistās enerģētiskā ķīmiskajā reakcijā kontrolētā ātrumā, kuras nolūks ir radīt laika aizturi vai karstumu, troksni, dūmus, redzamo gaismu vai infrasarkano starojumu. Pirofori ir to pirotehnikas materiālu apakšklase, kuros nav oksidētāju, bet kuri spontāni aizdegas, nonākot saskarē ar gaisu.</p>

▼ M11

ML22		<p>“Nepieciešams”</p> <p>Attiecībā uz “tehnoloģijām” attiecas tikai uz to “tehnoloģijas” daļu, kura ir tieši atbildīga par kontrolējamo izpildes līmeņu raksturojumu vai funkciju sasniegšanu vai pārsniegšanu. Šādas “nepieciešamas” “tehnoloģijas” var kopīgi izmantot dažādām precēm.</p>
ML7		<p>“Vielas nekārtību novēršanai”</p> <p>Vielas, kuras tām paredzētos izmantošanas apstākļos – nekārtību novēršanā – cilvēkiem ātri izraisa sensorisku kairinājumu vai fizisku paralizējošu iedarbību, kas pazūd īsā laikā pēc iedarbības beigām. (Asaru gāzes ir “vielu nekārtību novēršanai” apakškopa.)</p>
ML17		<p>“Robots”</p> <p>Manipulācijas mehānisms, kas var būt konveijertipa vai ar darbības principu “no punkta uz punktu”, kas var izmantot sensorus un kam ir visas šīs īpašības:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. ir daudzfunkcionāls; b. var pozicionēt vai orientēt materiālus, detaļas, instrumentus vai citas īpašas ierīces, veicot dažādas kustības trīsdimensiju telpā; c. ietver trīs vai vairākas slēgtās vai atvērtās cilpas servoeiēkārtas, kas var saturēt soļu dzinējus; un d. satur “lietotājam pieejamu programmējamību” pēc apmācības/izpildes principa, vai izmantojot datoru, kas var būt programmēts loģiskais kontrolers, t. i., bez mehāniskas iejaukšanās vajadzības. <p>“Lietotājam pieejama programmējamība” attiecas uz iekārtu, kas ļauj lietotājam ievietot, pārveidot vai aizvietot “programmas” citādi, nevis:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. fiziski pārmainot slēgumus vai savienojumus; vai b. funkciju kontrolparametru iestatīšana, ieskaitot parametru ievadīšanu. <p><i>Piezīme:</i></p> <p><i>Iepriekš minētā definīcija neattiecas uz šādām iekārtām:</i></p>

▼ M11

ML17		<p>(turpinājums)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uz manipulācijas mehānismiem, ko kontrolē tikai ar roku/teleoperators, 2. nemainīgas secības manipulāciju mehānismi, kas ir automātiskas, kustīgas ierīces un darbojas, veicot mehāniskas, nemainīgi programmētas kustības. To programma ir mehāniski ierobežota ar nemainīgiem soļiem, kas atkarīgi no atdurēm, piemēram, adatām vai izciļņiem. Kustību secība un ceļu vai leņķu izvēle nav mehāniski, elektroniski vai elektriski maināma; 3. mehāniski kontrolēti mainīgas secības manipulāciju mehānismi, kas ir automātiskas, kustīgas ierīces, kuras darbojas, veicot mehāniskas, nemainīgi programmētas kustības. To programma ir mehāniski ierobežota ar nemainīgiem, bet koriģējamiem soļiem, ko nosaka atdures, piemēram, adatas vai izciļņi. Kustību secība un ceļu vai leņķu izvēle ir maināma nemainīgas programmas modelī. Programmas darbības pārmaiņas (piemēram, adatu izvietojuma maiņu vai izciļņu nomaiņu) vienā vai vairākās kustības asīs veic tikai mehāniski; 4. mainīgas secības manipulāciju mehānismi, kas netiek servokontrolēti un kas ir automātiskas, kustīgas ierīces, kuras darbojas, veicot mehāniski nemainīgas, programmētas kustības. To programma ir maināma, bet secību izpilda, balstoties vienīgi uz mehāniski nostiprinātu elektrisko bināro ierīču vai regulējamu atduru bināriem signāliem; 5. uz noliktavu telferiem, kas definēti kā Dekarta koordinātu manipulatoru sistēmas, izgatavoti kā vertikālu glabāšanas tvertņu bloku sastāvdaļas un izstrādāti tā, lai piekļūtu šo tvertņu saturam noglabāšanai vai izguvei.
ML11		<p>“Navigācijas satelītu sistēma”</p> <p>Sistēma, kas sastāv no zemes stacijām, satelītu konstelācijas un uztvērējiem, kas ļauj aprēķināt uztvērēju atrašanās vietas, pamatojoties uz signāliem, kas saņemti no satelītiem. Tā ietver globālas navigācijas satelītu sistēmas un reģionālas navigācijas satelītu sistēmas.</p>
ML4, 11, 21		<p>“Programmatūra”</p> <p>Vienas vai vairāku “programmu” vai “mikroprogrammu” kopums, kas fiksēts jebkādā materiālā nesēja izpausmē.</p>
ML11		<p>“Kosmiskais aparāts”</p> <p>Aktīvie un pasīvie satelīti un kosmiskās zondes.</p>

▼ M11

ML19		<p>“Lietojams kosmosā”</p> <p>Izstrādāts, ražots vai ar sekmīgiem testiem kvalificēts tam, lai darbinātu augstumā, kas ir vairāk nekā 100 km virs zemeslodes virsmas.</p> <p><i>Piezīme: Ja konkrēta prece ir atzīta par “lietojamu kosmosā”, balstoties uz testēšanu, tas nenozīmē, ka “lietojamas kosmosā” ir arī citas preces no tās pašas ražojumu partijas vai modeļa sērijas (ja tās nav atsevišķi testētas).</i></p>
ML20		<p>“Supravadītājs”</p> <p>Attiecas uz materiāliem, piemēram, metāliem, sakausējumiem vai savienojumiem, kas var pilnīgi zaudēt elektrisko pretestību (t.i., var sasniegt bezgalīgu elektrovadītspēju un pārvadīt ļoti lielu elektrisko strāvu bez Džoula silšanas).</p> <p>Konkrēta “supravadoša” materiāla “kritiskā temperatūra” (reizēm to dēvē par “pārejas temperatūru”) ir temperatūra, kurā materiāls zaudē jebkādu pretestību līdzstrāvas plūsmai.</p> <p>Tehniska piezīme:</p> <p><i>Konkrētā materiāla “supravadītāja” stāvokli raksturo “kritiskā temperatūra”, kritiskais magnētiskais lauks, kas ir temperatūras funkcija, un kritiskais strāvas blīvums, kas savukārt ir gan magnētiskā lauka, gan temperatūras funkcija.</i></p>
ML22		<p>“Tehnoloģija”</p> <p>Specifiska informācija, kas vajadzīga preču “pilnveidošanai”, “ražošanai” vai “lietošanai”. Šī informācija ir ‘tehnisko datu’ vai ‘tehniskās palīdzības’ veidā. Konkrēta “tehnoloģija” attiecībā uz šo pielikumu ir definēta pozīcijā ML22.</p> <p>Tehniskas piezīmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ‘Tehniski dati’ var būt rasējumu, plānu, diagrammu, modeļu, formulu, tabulu, inženierdizaina, rakstisku specifikāciju, rokasgrāmatu un instrukciju veidā, kas var būt rakstveida vai ierakstītas, piemēram, uz diska, lentē vai nolasāmās atmiņas ierīcēs. 2. ‘Tehniskā palīdzība’ var būt instrukciju, prasmju, mācību, darba prasmes un konsultēšanas pakalpojumu veidā. ‘Tehniskā palīdzība’ var saturēt ‘tehnisko datu’ nodošanu.
ML10		<p>“Bezpilota gaisa kuģis” (“UAV”)</p> <p>Gaisa kuģis, kas spēj sākt lidojumu, veikt kontrolētu lidojumu un navigēt bez cilvēku klātbūtnes tajā.</p>

▼ M11

ML21		<p>“Neaizsargātības atklāšana”</p> <p>ir process, kurā neaizsargātība tiek identificēta, paziņota vai pavēstīta personām vai organizācijām, kas atbildīgas par pasākumu veikšanu vai koordinēšanu, lai šī neaizsargātība tiktu novērsta, vai tā tiek analizēta kopā ar minētajām struktūrām.</p>
------	--	--